

ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

37

1994
йил
10—16
сентябрь
[179]

Хабарлар мағзи

● **МАМЛАКАТИМИЗ** Президенти Ислам Каримов Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котибининг Тожикистондаги махсус элчиси Пересс Баллонни қабул қилди.

● **УН ИККИНЧИ** чакирик Ўзбекистон республикаси Олий Кенгашининг ўн олтинчи сессияси 1994 йил 22 сентябрь кунин Тошкент шаҳрида чақирилади.

● **ТОШКЕНТ** шаҳри Марказидаги қадимий ва кўркем бинода Ўзбекистон ташқи ишлар вазирлигининг Қабуллар уйи очилди. Унда мамлакатимиз Президенти Ислам Каримов қатнашди.

● **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан, 1994 йил 5-сентябрдан бошлаб: аҳолига сотиладиган автомобиль бензинининг чакана нархи 1 литр учун 3 сўм; бир килограмм уннинг чакана нархи ўртача 3,50 сўм ва 1 килограмм булка ноннинг чакана нархи 3,0 сўм этиб белгиланди.

● **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси Президенти Ислам Каримов Япониянинг тезкор ахборот ва тадқиқот жамғармаси раиси Юичиро Нагатоми бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

● **ТОШКЕНТ**да янги журнал — Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилиги маркази нашри «Тафаккур» журналининг тақдироти бўлди.

● **РЕСПУБЛИКАМИЗ** мустақиллигининг уч йиллиги муносабати билан жаҳон мамлакатлари давлат ва ҳукумат раҳбарлари, кенг жамоатчиликдан мамлакатимиз Президенти номига Самимий кутловлар келиб турибди.

● **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси Президентининг «Кам таъминланган оила-ларни ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтиришга оид тадбирлар тўғрисида» ҳамда «Республика аҳолисига компенсация тўловларини жорий этиш тўғрисида»ги Фармонлари бозор иқтисодиётига ўтиш даврида фуқаролар турмуш шароитини яхшилашда муҳим аҳамият касб этаёпти. Ҳозирда жойларда мазкур Фармонлар ижроси борасидаги ишлар бошлаб юборилди.

МАТБУОТ МУСТАҚИЛЛИК ХИЗМАТИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти девониди оммавий-ахборот воситалари, матбаачилар ва матбуот тарқатувчи ташкилотлар раҳбарлари иштирокида йиғилиш бўлди. Унда газета ва журналларда чоп этилаётган мақолалар меҳнаткашлар ҳаётини тўлақонли акс эттириши, мустақиллигимизнинг моҳиятини чуқур очиб бериши, дабдаба, қуруқ ҳамду санолардан ҳоли бўлиши зарурлиги қайд этилди. Танқидий мақолаларда атрофлича таҳлил ва камчиликларнинг сабаблари тўла очиб берилиши зарурлигига эътибор қаратилди.

Шунингдек, мажлисда тахририятлар, матбаачилар ва матбуот тарқатувчилар ҳалқимизни оммавий-ахборот воситалари билан тўла таъминлаш учун кўраётган чора-тадбирлар, нашрларни муаммолар ларга етказиб беришга оид муаммолар атрофлича муҳокама қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев, Президентнинг матбуот котиби М. Муҳаммад Дўст иштирок этди.

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ уч йиллиги байрами руҳи ҳамон юртимиз бўйлаб кезаётган шу кеча-кундузда касаба уюшмалари ходимлари ишлаб чиқариш корхоналари, турли хўжаликлар жамоасида тез-тез бўлиб, меҳнат аҳлининг кайфияти, қўлга кири-таётган ютуқлари билан ошно бўлмоқдалар. Шундай жонқуяр, ўз вазифасига астойдил садоқат қўйганлардан бири Жиззах пайпоқ тўқув фабрикаси касаба уюшмаси кўмита раиси Абдулазим Хидировдир. Уни кўпинча фабрика ишчилари ўртасида учратиш

мумкин. А. Хидиров ишлаб чиқарувчилар билан шу кеча-кунду-зимиз янгиликлари, юртимиздаги иқтисодий ўзгаришлар ҳақида суҳбат қуради. Қувноқ давраларда бўлиб, меҳнат аҳлининг кўн-лини кўтаради. Ҳар қайси касбкорни ўз ишига ҳалол ва сидқидил муносабатда бўлиш билан халқимиз талабига муносиб, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга чорлайди.

Суратда: А. Хидиров фабрика ишчилари даврасида. Ш. ИБРОҲИМОВ суратга олган.

«ОҚ ОЛТИН» КАРВОНИ

Мустақиллигимизнинг уч йиллиги шарофати билан пахта далаларида иш қизғин. Кўпгина хўжаликлар мўл-ҳосил йиғим-теримини бошлаб юборишди. Қўни кеча Наманган вилояти Поп тумани пахтакорлари республикада биринчи бўлиб, пахта теримини бошлаб, уларнинг «Оқ олтин» кар-вонлари қабул пункти томон йўл олди. Йиғим-теримнинг биринчи куниде «Қўштепа», «Наврўз», «Ғуружсарой» жа-моа хўжаликлари 40 тоннадан зиёд пахта топиришди. Бу хўжаликлар йиллик ҳосилни нес-нобуд қилмай, йиғиш-тириб олиш билан режаларини 20 октябрга қолдирмай, удалашга келишиб олганлар.

Туман пахтакорлари бу йил 17300 гектар ерда ҳосил етиштириб, 45 минг тонналик хирмон яратишга астойдил киришганлар.

Касаба

уюшмаларида

«Ишонч» мухбирлари хабар қиладилар:

АГРОСАНОАТ ходимлари Жиззах вилоят кўмитасининг XIII мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисида ташкилий масала кўрилиб, Сафар Маллаевич Маллаев бошқа ишга ўтганлиги сабабли вилоят тармоқ кўмита раиси вазифасидан озод қилинди. Илгари агросаноат мажмуи ходимлари Жиззах шаҳар касаба уюшма кўмитаси, вазифасида ишлаган Омон Бурхонов вилоят агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма кўмитаси раиси этиб сайланди.

Мажлисида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Т. Ҳ. Собитов иштирок этди ва нутқ сўзлади.

* * *

АГРОСАНОАТ мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Фаргона вилоят кўмитасининг навбатдаги X мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисида агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма ташкилотларида тармоқдаги меҳнаткашларни бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш борасида олиб борилаётган ишлар хусусида кўмита раиси И. К. Абдуллаевнинг маърузаси тингланди.

— Президентимиз олиб бораётган ҳар томонлама ижтимоий-иқтисодий ҳимоя чораларини касаба уюшмамиз ходим-

лари қўллаб-қувватлайдилар, — деди у. — Айниқса, миллий валютамизнинг кириб келиши меҳнаткашларнинг эртанги кунга, қолаверса давлатимизнинг янада мустақамланишига ишончини оширди. Биз касаба уюшмаларининг бугунги кундаги вазифамиз кишлоқ хўжалиги мажмуига кирувчи тармоқларда ишловчиларни ҳар томонлама ҳимоялаш, хусусийлаштиришни ва хўжалик юритишни ҳозирги замон талаблари асосида қайта кўриб чиқилишида касаба уюшмаларининг ролини оширишдан иборатдир.

Мажлис аҳли агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Фаргона вилоят кўмитаси конференциясини ноябрь ойида чақириш ва бошқа кўрилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

* * * **АГРОСАНОАТ** мажмуи ходимлари касаба уюшмалари Нарпай тумани кўмитасининг яқинда бўлиб ўтган III конференциясида кўмита раиси Насиба Шарипованинг «Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси туман ташкилотининг 1989 йилдан 1994 йилгача олиб борган ишлари ҳақида»ги ҳисобот маърузаси тингланди.

Тафтиш комиссиясининг раиси К. Едгоров ҳам ҳисоб берди.

Конференцияда кўпчилик агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмалари туман кўмитасининг раиси бўлиб ишлаб келган Насиба Шариповани яна шу кўмита раислигига сайладилар.

Конференцияда агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмалари вилоят кўмитасининг раиси Э. Эргашев, туман ҳокимининг муовини Ш. Самадовлар қатнашиб касаба уюшмалари туман кўмитасининг янги таркиби олдида турган вазифалар ҳақида гапирди.

ҲАМКОРЛИККА ЙЎЛ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Х. Б. Жамолов Евро-Осиё металл саноати меҳнаткашлари Федерациясининг Президенти «Турк-металл» касаба уюшмасининг раиси Мустафо Ўзбек бошчилигидаги вакиллари қабул қилди.

— Собик иттифоқ даврида республика касаба уюшмалари Федерациясининг халқаро фаолияти Москвада ҳал қилинган. Мустиқлик қўлга киритилгач Марказий Осиё республикаларидаги касаба уюшмалари билан Федерация миқёсида учрашувлар ўтказила бошланди, — деди республика касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси.

Кенгаш раиси республика касаба уюшмаларининг янги Ҳаракат дастури ва Низоми лойиҳалари қўйи ташкилотларда муҳокама қилинаётганлиги ҳақида меҳмонларга сўзлаб берди.

Тармоқ касаба уюшмалари тизимидаги ўзгаришлар ниҳоясига етгач масала қайта кўриб чиқирилиши айтиди.

Мустафо Ўзбек Ўзбекистонга сафари чоғида Бухорода бўлганлигини, Баҳоуддин Нақшбанд мақбарасини зиёрат қилганлигини, ҳамма жойда делегация аъзоларига катта ҳурмат билдирилганлигидан мамнунлигини изҳор этди. Пировардида у Евро-Осиё металл саноати меҳнаткашлари Федерациясининг фаолияти, меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя қилиш борасидаги ютуқлар ҳақида ахборот берди. У республика металлургия саноати касаба уюшмаси, Евро-Осиё металл саноати меҳнаткашлари Федерацияси таркибига кириши мақсадга мувофиқ, эканлигини таъкидлади. Учрашувда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси ўринбосари Қ. Рафиқов республика металлургия саноати касаба уюшмаси Марказий Кўмитаси раиси М. Жамолитдиновлар қатнашди.

Саидазим ШАРОФҲОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

МУҲИМ ЖАБҲАЛАРДА

«Каршиирмонтаж» трести Қарши чўлини ўзлаштириш бошланган пайтда тузилган тўнгич ва энг бақувват ташкилотлардан бири. Трестда 1200 га яқин ишчи-хизматчилар, етук мутахассислар меҳнат қилишяпти. Қарийб ўттиз йилдан буён Қарши чўлидаги ҳўжаликлар, аҳоли яшаш жойлари ва иншоотларга газ, электр қуввати, ичимлик суви, иссиқлик тармоқларини етказиб келиш, ободонлаштириш каби ҳаётини муҳим вазифаларни трест жамоаси аъло даражада бажариб келмоқда. Яқинда трест бирлашган касаба уюшмасининг XII конференцияси бўлиб ўтди. Олдинги конференциядан бери орадан беш йил ўтди. Вакиллар шу давр мобайнида амалга оширилган ишлар, муаммолар, чўлқуварларнинг бугунги ташвишлари ҳақида гапирдилар, бирлашган касаба уюшма кўмитаси фаолиятига баҳо бериб, фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Конференцияда касаба уюшма кўмитаси раисининг муовини Маматкул Аҳмедов ҳисобот маърузаси қилди.

Аввалги конференциядан буён шароит тубдан ўзгарди, Ўзбекистон Мустиқ давлатга айланди. Бошқарув тизимида ҳам қатъий ислохотлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга чўлқуварлар моддий таъминот жиҳатдан биров қийналиб қолмади. Чунки асосий материаллар, асбоб-ускуналар собик иттифокдош республикалардан келтирилди. Иш ҳамми камайса, қурувчиларнинг ҳамназари ҳам зарар қилади. Бозор иқтисоди пайтида ёш ва ғайратли мутахассис Жамил Шукуров трест бошқарувчиси вазифасига тайинланди. Унинг сатъ ҳаракатлари натижасида таъминотда катта ўзгариш-

лар юз берди. Челябинск металлургия заводи, Москва ва бошқа шаҳарлардаги қатор заводлар билан мустаҳкам алоқалар ўрнатилди. Натижада ўтган йилги ва 1994 йилнинг биринчи ярми иш режалари ошириб бажарилди. Шу йилнинг олти ойида 5 миллиард 72 миллион сўм-купонлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиб, режа 150 фоизга удаланди. 13,5 километр газ, 7 километр ичимлик сув, 4 километр оқава сув, 2 километр иссиқлик тармоқлари ишга туширилди. Жўра Майдонов, Жалил Шарипов, Шомил Давликамов бошчилик қилаётган маҳсулоти механизациялашган кўча колонна-ларнинг меҳнат жамоалари бу ютуқларга салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

Трест қошида ва унинг бўлинмаларида бир нечта кичик корхоналар ташкил этилган. Бу қўшимча иш жойлари ташкил этишга имкон берапти. Чўлқуварларнинг ёрдамчи ҳўжалиги ҳам яхши иш олиб борапти. 150 гектар ерда деҳқончилик қилинмоқда. Ғалла, полиз ва сабзавот маҳсулотлари етиштириляпти, 80 бош қорамол, 30 та чўчка боқилляпти.

Касаба уюшма кўмитаси маъмурият билан ҳамкорликда қурувчиларни ижтимоий ҳимоялаш тadbирларини кўраётди. Соғломлаштириш тadbирларини, спортни ривожлантиришга эътибор кўчайтирилмоқда.

Меҳнатни муҳофаза қилиш, техника хавфсизлигини таъминлаш оқибатида ўтган йил ва шу йилнинг биринчи ярми давомида ишлаб чиқаришда биронта бахтсиз ҳодиса юз бермади. Меҳнаткашларнинг уй-жойларга бўлган талабини қон-

дириш учун тинмай иш олиб бориляпти. Трест маъмурияти уй қуриш учун Қарши шаҳар ҳокимлигидан ер майдон олди. 1994—1995 йиллар мобайнида 10 та котеж қурилиб фойдаланишга топширилади, 20 та кўп болали оила уй-жой шароитини яхшиляпти.

Трестнинг малакали ишчи-мутахассислари ҳозир Кўкдумалок нефть қони, Қоровулбозор нефтни қайта ишлаш заводи, Муборак газни қайта ишлаш заводи, Шўртан ва Муборак газ қонлари бошқармалари, Талимаржон ГРЭСи каби йирик ва долзарб иншоотларда қурилиш-монтаж ишларини олиб боришмоқда. Трест бўлинмаларида бир қатор саноат маҳсулотлари тайёрланмоқда. Жумладан камёб бўлган газ таксимлаш ускуналарини тайёрлаш йўлга қўйилляпти. «Қаршиирмонтаж» трестининг келажаги порлок. У республика аҳамиятидаги комплекс қурилиш-монтаж трестига айланляпти.

Конференция қатнашчилари бирлашган касаба уюшма кўмитаси ишини қониқарли деб топишди, шу билан бирга унинг таъсирини мустаҳкамлашга оид айрим фикр-мулоҳазаларни ҳам билдиришди. Трестнинг меҳнат ва техника хавфсизлиги бўйича бош мутахассиси чорак асрдан бери чўлни ўзлаштиришда фаол қатнашиб келаётган Маматкул Аҳмедов бирлашган касаба уюшма кўмитаси раислигига сайланди.

Конференцияда касаба уюшмалари вилот кенгаши раиси Эсон Ражабов қатнашиб, нутқ сўзлады.

Муродулла КЕНГБОВЕВ,
«Ишонч» мухбири.

НИЗОМ ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА

Республика Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмалари Марказий кўмитасининг навбатдаги VII мажлиси бўлиб, унда Сурхондарё ва Тошкент вилотлари соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмалари кўмиталарининг меҳнат қонунчилиги, меҳнатга ҳақ тўлаш ва меҳнат хавфсизлиги қондаларига риоя қилиш бўйича тармоқ ходимларининг фаолиятлари, шунингдек, республика соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмалари қурултойининг қақрилиши тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди.

Биринчи масала бўйича Марказий Кўмита раиси Озода Абдуллаева маъруза қилди. У ўз маърузасида Сурхондарё ва Тошкент вилотлари соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма кўмиталарида бутун диққат эътибор тармоқ касаба уюшмалари Низоми талаблари қандай бажарилиши ҳамда иш ҳақи тўлашнинг янги усул-услугаларини қўллаш, меҳнаткашларни ижтимоий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилиш, меҳнатни муҳофаза этишга қаратилганини алоҳида таъкидлаб ўтди. Шу билан бирга вилотлардаги касаба уюшма кўмиталарининг аъзолик ташкилотлари бошқармасидаги услубий соҳа ходимлари ҳуқуқини ҳимоя қилишнинг янги-янги шакллари топиш борасида ташкилотчилик ишлари бўйича сусткашликка йўл қўйилмаётганлиги, кўп жабҳаларда талабчанлик етарли даражада эмаслигини ҳам танкид қилиб ўтди.

Мажлисида бирин-кетин сўзлаганларнинг фикрича барча поғанадаги касаба уюшма кўмиталари раҳбарларининг фао-

лиятда меҳнат ҳақи тўлаш, маошларни ўз вақтида тарқатиш қўшимча ҳақ тўлашларни ташкил этиш бўйича ва иш тартибини яхши йўлга қўйиш борасидаги масалалар долзарб вазифа саналиши керак. Чунки Низомда белгиланган талаблар худди шунга тақозо қилади. Бундан ташқари барча ташкилотларни ўз вақтида тўлиқ ахборотлар билан таъминлаш, ўзаро ахборот алмашувини йўлга қўйиш касаба уюшмалари кўмиталари фаолиятларини такомиллаштиришнинг асосий тамойиллардан муҳими ҳисобланади. Шу боис маърузачи ҳам, сўзга чиққанлар ҳам тиббиёт ходимларини касаба уюшма аъзолари кўмиталари фаолиятлари билан таништириб боришда «Ишонч» ва «Ишонч—Доверие» газеталари қўл келишини таъкидладилар. Соғлиқни сақлаш ходимлари, олий ва ўрта махсус тиббиёт билим юртлари талабаларининг қундалиқ талабларини қондириш мақсадида ушбу газеталарда касаба уюшмалари ҳаётидан янги-янги материаллар ёритиб туриш мақсадга мувофиқдир.

Мажлис аҳли шу ва шунга ўхшаш фикр мулоҳазалардан келиб чиқиб, тегишли қабул қилди.

Шунингдек, мажлисида Республика соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг навбатдаги II қурултойини 1995 йилнинг январь ойида Тошкент шаҳрида қақрилиши ҳақида келишиб олишди.

Мажлисида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раиси Х. Б. Жамолов иштирок этди ва нутқ сўзлады.

«Ишонч» мухбири.

ИШОНЧНИ

ОҚЛАШ—МУҚАДДАС БУРЧ

ПИСКЕНТ тумани Аҳмад Дўстбеков номидаги жамоа ҳўжалиги 6 та бўлимдан ташкил топан йирик ҳўжалик ҳисобланади. Пилла тайёрлаш вазифасини муваффақиятли удалаган ҳўжалик меҳнаткашлари пахта, богдорчилик ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш бўйича қўзлаган марраларини муваффақиятли егаллаш учун ҳамжихатлик билан меҳнат қилаяптилар. Меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя қилиш борасида ҳўжаликда бирқанча яхши ишлар амалга оширилмоқда. Асосий тармоқ — пахтачиликда мавсум бошидан ўзаро мусобақалар уюштирилиб, ғолиблар моддий рағбатлантириб бориляпти.

Далада ишлаётганларнинг саломатлиги ҳар доим диққат-эътиборда. Улар учун бу йил 180 та пархез овқат талони тарқатилди, 25 кишига санаторийларга йўлнамалар берилди. Меҳнаткашларнинг 230 нафар фарзанди оромгоҳларда дам олдилар.

Ҳўжаликда кам даромадли, ёрдамга муҳтож оилалар, меҳнат фахрийлари ҳам эътиборда. Ўтган етти ойда ўн кишига 300 сўм маблағ ёрдам тариқасида тақсимлаб берилди.

Жамоа ҳўжалиги касаба уюшмаси кўмитасининг раиси Тўхтабой Ҳасанов ўз маърузасида 2265 касаба уюшмаси вакиллари жумладан ана шулар ҳақида ҳисобот берди.

Музокаралар қизғин ўтди. Сўзга чиққанлар асосан клуб таъмирланиши узок чўзилиб, маданий тadbирлар ўтказилмаётганлиги, ҳўжалик хаваскорлар жамоаси фаолият кўрсатмай қўйганлиги ҳақида қуюниб гапирдилар. Ҳўжалик кишлоқларида спорт ишлари, айниқса футбол оммавий тус олган.

Дехқон, чорвадор ҳар доим ўз меҳнатининг самараси яхши бўлиши учун ҳаракат қилади, ишляпти. Вазифа — меҳнат кишинининг ишдан бўш вақтларини мазмунли ва марокли ўтказиш ҳаракатида бўлиш, кишлоқда маънавий тadbирларни жонлантириш, одамларнинг ишлаш ва яшаш шароитларини яхшилаш лозим. Касаба уюшмасининг 21 кўмита аъзоси, 9 раёсат аъзоси ва 9 та доимий комиссия аъзоларининг ҳар бирига доимий вазифалар белгиланиб, уларнинг мунтазам бажариб борилишига эришишдан иборат. Ёнгиллиш якунида Тўхтабой Ҳасанов қайтадан жамоа ҳўжалиги касаба уюшмаси кўмитаси раиси этиб сайланди.

Темур ҲАЙДАРОВ.

МЕҲНАТГА ЯРАША

Ҳўжалик ҳисобидаги автомобиль-транспорт корхонамидаги ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялашга алоҳида эътибор бераяпмиз. Уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, соғломлаштириш масалалари ҳам касаба уюшма кўмитамиз диққат марказида. Бунда корхона маъмурияти билан тузилган ўзаро шартнома муҳим аҳамият касб этмоқда. Зиммадаги мажбуриятларга амал қилинаётгани боис етарли иш ва дам олиш шароитлари мавжуд.

Шу йилнинг ўтган даври мобайнида қатор маданий-маърифий тadbирларни амалга оширдик. Ҳозирда корхонамизда ишлаб вафот этганлар оилаларига етим-есирлар ва ночор оилаларга ёрдам уюштирилмоқда. Шунингдек, Ғалаба байрами муносабати билан уруш иштирокчилари, Афғонистонда хизмат қилган собик аскарларга ёрдам

маблағи тарқатилди. Умуман, айтганда, 6 ой давомида 70 нафар ишчига I миллион сўм-купон миқдорда моддий ёрдам кўрсатилди. Мустиқлик байрами шарафига ижтимоий ёрдам қилинди.

Ишчи-хизматчилар ва уларнинг оиласи аъзоларини соғломлаштиришни бош вазифа деб билляпмиз. Бу йил 8-нафар ишчи — республикамызнинг турли бурчакларида санаторий ва курортларда бўлиб қайтдилар. Бундан ташқари, меҳнаткашларнинг 20 нафар фарзанди вилотимиздаги болалар оромгоҳларида дам олиб, саломатликларини мустаҳкамладилар.

Корхонамизда спорт ишларини яхшиляпмиз. Зарур спорт анжомлари ишчилар ихтиёрида. Улар бўш пайтларида шахмат-шашка, волейбол ўйнайдилар. Ҳатто кураш тушиб куч синашадилар. Шу боис ўтган йили тармоқ ходимлари ўртасидаги кураш мусобақасида ғолиб топилиб катта совринга эга бўлган-

миз.

Бундан ташқари, ишчи-хизматчилар хордик чиқариши учун дам олиш хонаси намунали жиҳозланган. Телевизор, радио бор. Корхонамиз қошида чойхона ишлаб турибди. Бепул сартарошхона хизмати йўлга қўйилган.

Меҳнатга яраша рағбат топаётган ишчи-хизматчиларимиз касаба уюшма кўмитаси нима-ларга қодир эканини чуқур ҳис етаяптилар. Зиммага олинган режа-топшириқларни муваффақиятли удалаяптилар.

Йўл ҳаракати бўйича етакчи мутахассис Йўлдош Холбоев бахтсиз ҳодисалар содир бўлмаслиги учун жонқуярлик қилмоқда.

Бир сўз билан айтганда корхонамиз ишчилари ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан салмоқли ютуқларга эришмоқдалар.

Р. ШОМУРОВОВ,
Хоразм вилотидаги 14-ҳўжалик ҳисобидаги автомобиль-транспорт корхонаси касаба уюшмаси кўмитаси раиси.

Наманган вилояти Косонсой тумани шойи тўқиш хиссдорлик бирлашмаси шу вақтгача хом-ашё бўйича бошқа корхоналарга қарам эди. Бундай ноқулайликни бартараф этиш мақсадида пиллакашлик ва ипак ўраш фабрикаси ташкил қилишга киришилган. Ҳозир тўртта майдонда қад тиклаётган иншоотнинг биринчи навбати яқин кунлар ичи ишга тушади. Фабрика қурилишини Наманган «142—МКК» қурувчилари амалга оширмоқда.

Суратда: (ўнгда) Пиллакашлик ва ипак ўраш фабрикаси директори Иброҳимжон Зикиряев, мастер Баҳром Ҳожибоевлар. Пастда: ишчи ва хизматчиларга мўлжаллаб қурилатган уй биноси.

Т. МАҲКАМОВ олган суратлар

Кенг далалар, ям-яшил пахтазорлар, боғу роғларга ҳаёт бағишлаб турган Наҳринай каналнинг шундоқ ёнгинасида тўғилиб ўсган Абдурахмон аканинг қалби эзгу орзуларга тўлиқ. У ёшлигидан меҳнаткаш ва тўғриси бўлиб ўсди. Суяги пайкалда қотган. Бироқ Абдурахмон акага шундай иш қилайки, элга янада кўпроқ фойда берсин, деган ўй ҳаёллар тинчлик бермасди. Кўп йиллар Оқтош шаҳридаги нон ишлаб чиқариш цехида ҳалол меҳнат қилди. Эл қатори яшади. Фарзанд тарбиялади. Тўй қилди. Аммо бирор нарса ортириб бой бўлган эмас.

Абдурахмон ака ошно-оғайнилари би-

анвойи гулларнинг муаттар атри урилади. Ҳовли гулзорга айлантирилган. Корхонада 100—150 нафар киши хизмат қилиши кўзда тутилаяпти.

Бу ерда ҳозирча беш-олти турдаги кундалик эҳтиёж маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Кейинчалик эса аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари ҳам бирин-кетин иш бошлайди.

— Ҳамма гап саришталикка боғлиқ, — дейди Абдурахмон ака. Биргина мисол. Мана фирма дўконимиз. Бу ерда бир шиша газли сув 35 тийиндан сотилаяпти. Ёнгинамиздаги давлат дўқонида эса худди ана шу газли сувнинг нархи 75 тийин.

ТИЛЛА УЗУККА ГАВҲАР КЎЗ

лан маслаҳатлашиб гапни бир жойга қўйди. Ташландиқ савдо базаси омборхонаси ўрнини вилоят матлубот жамияти балансидан чиқартириб, сотиб олди. Тезда шу жойда нон ишлаб чиқариш цехи қуриб, ишни бошлаб юборди. Елиб-югуриб миллий қандолатчилик цехини ҳам ишга туширди. Фойда ҳисобига корхонаси фаолиятини кенгайтира бошлади.

Россиянинг Орлово шаҳридан яхна ичимликлар тайёрлайдиган мослама олиб келди. Аввало газли сув, кейинчалик эса турли рангдаги чанқовбосди ширин ичимликлар тайёрлашни йўлга қўйди. Энди маблаг етарли. Кўрса кўз қувонадиган бино қуришни йўларди у. Шундай қилиб қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Ўғлига уй қуриш учун йиғиб қўйган барча қурилиш материалларини ҳам шунга сарфлаб юборди. Боқиб юрган мол-ҳолларини ҳам сотиб шунга ишлатди.

Натижада Оқтош шаҳрига кираверишдаги Наҳринай ариғидан салгина нарида икки қаватли ёштли бино қад ростлади. Бино тепасига «Хўжаабдурахмон хусусий корхонаси» деб ёзиб қўйилган. Шундоққина дарвозадан бош суқсангиз, димоғингизга

Биз аҳоли учун анча енгиллик туғдираяпмиз. Чунки шу сувни ишлаб чиқариш учун корхонамиз 20 тийин сарфлайди. Давлат эса шу дўқонга келтиргунча 50 тийин сарфлайди.

Дарҳақиқат, ишлаб чиқарилган маҳсулотни шу жойнинг ўзида сотиш техника воситалари учун пул сарфлашга ҳожат туғдирмайди. Бу ўз навбатида ҳам корхонага, ҳам аҳолига қулай, Шунингдек, корхонада ишчи-хизматчилар учун бепул тушлик, дам олиш хонаси ва бошқа қулайликлар яратиб қўйилган. Хуллас, корхона дўқонларига кирган кишининг дили яйрайди. Корхона биноси Оқтош шаҳрига тилла узукка гавҳар кўз каби ярашиб тушган.

Нарпайлик ишбилармон Абдурахмон Шамсиддиновнинг орзулари кўп.

— Мустақиллик шарофати туфайли шу кунларга етдим, — дейди у, — илгари ўз оиламни зўрға боқардим. Эндиликда эса юзлаб хонадонлар мен қурган корхона ҳисобига яшаётганидан беҳад бахтлиман.

Усар АБДУРАҲМОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

БАРХАНЛАР БАҒРИДА

Бухорои Шарифдан чиқиб, шарққа томон эллик қақирим юрсангиз, чўл бағрида ташкил этилган Қоровулбозор тумани қаршисидан чиқасиз. Бу ерда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишларининг кўлами кенг. Сўнгги бир йил давомида қурилиб, фойдаланишга топширилган замонавий турар-жой, маданий-маиший хизмат бинолари асрий даштга ўзгача зеб ва ҳусн бағишлаб турибди.

Қоровулбозорликлар, айниқса, Ўзбекистонда энг йирик нефтни қайта ишлаш заводи ўз туманларида барпо этилаётганлиги билан ҳақли равишда фахрланишлар. Қувонмай, фахрланмай бўладими, ахир! Мустақиллигимизнинг тамал тошларидан бири айнан шу ерда қўйиляпти. Бу ҳам яратганининг ўзбекка беадад иноятидир.

Мавжуд иқтисодий қийинчиликларга қа-

рамай бўлажак корхона жадаллик билан қад ростлаяпти. 205 гектарли улкан қурилиш майдонида эртаю кеч ҳаёт қайнайди. Тўпроқ ишларини бажариш учун 29 та экскаватор, 30 та скрепер, 25 та бульдозер, 136 та самосвал ва бошқа хил техникалар жалб этилган. Ёниги сақланадиган омборларга пойдевор қўйиш ниҳоясига етмоқда. Кўзланган режаларни амалга оширишда «Бухоронепфзавод» трестига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармаси бунёдкорларни зўр ғайрат кўрсатаптилар. Улар ҳар бири 20 минг тонна сизимли 6 та омбор қурилишини ўз зиммаларига олишган. Утган йили 7 миллиард 535 миллион сўм-купонлик иш бажарилди.

— Бу йилги мўлжалимиз янада катта, — дейди бошқарма бош муҳандиси Раҳматжон Ақобиров. — Олдимизга қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун қурилиш суръатини бир дақиқа сусайтирганимиз йўқ. Бўлажак корхона мамлакатимиз

нефть мустақиллигини таъминлашда шубҳасиз катта аҳамият касб этади. Бунёдкорларимиз бунди дилдан ҳис этиб, ғайрат камарларини маҳкам боғлаяптилар.

Қоровулбозор икки вилоят — Бухоро ва Қашқадарё чегарасида жойлашган. Бу қурилишни ишчи кучи, зарур техника воситалари билан таъминлашда қўл келаяпти. Ўзбекистондаги йирик нефть корхонасини тезроқ фойдаланишга топшириш учун қашқадарёлик бунёдкорлар бухоролик ҳамкасблари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилишмоқда.

Завод йилига 5 миллион тонна нефть ва нефть конденсатини қайта ишлаш қувватига эга бўлади. У фойдаланишга топширилгач 3000 кишини доимий меҳнатга жалб этиш имкони туғилади.

Носир ТОШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

КУЙЛАК ЗАВОДДА ТИҚИЛАДИ

Бундан салкам уч йил олдин Янгиариқ пахта тозалаш заводида халқ истеъмол буюмлари цехи ишга туширилиб, 4 тикувчи иш бошлаган эди. Улар сони ҳозир 80 нафарга етди. Бу ерда турли кийим-кечаклар тикиляпти. Гавҳар Машарипова, Роҳат Ишматова, Дилором Рўзиматова, Саодат Машариповалар тикаётган кийим-кечаклар сифатли ва бежиримлиги билан ажралиб туради. Яқин орада цех икки сменада иш бошлайди.

ЯНГИ САНАТОРИЙ

Мустақиллик байрами арафасида Урганч туманида янги санаторий-профилакторий ишга тушиди. Туманнинг Чолиш шаҳарчасидаги хушхаво жойда қурилган мазкур оромгоҳ қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари, фахрийлардан 54 кишини қабул қилди. Қасаба уюшмалари уларга бепул айланмалар берди.

— Оромгоҳда дам олувчилар ишфобахш мағданли сув, физиотерапия воситаларидан фойдаланадилар, — дейди санаторий бош ҳақими Шукржон Ҳожиёва. — Яқин орада ўринлар сони деярли икки бараварга кўпаяди.

Шижназар АҲМЕДОВ,
«Ишонч» мухбири.

ЯПОН ИШБИЛАРМОНЛАРИ

Наманган хориж сари юз очмоқда. Бу ерда қатор чет эл мамлакатларининг кўшма корхоналари фаолият кўрсатмоқда. Шу йилнинг ўзидагина вилоятнинг ишбилармонлари, мутахассслари, вилоят ва туман корхоналари ва қурилиш ташкилотлари, ҳамда хўжаликларнинг раҳбарлари Германия, Франция каби қатор давлатларга бориб ишлаб чиқаришни ташкил этиш, савдо, тижорат ишларини юритиш, тараққий топган шаҳар ва қишлоқларнинг ҳаёти билан танишиб тажриба орттириб қайтишлар.

Яқиндагина бир гуруҳ япон фирмалари эгалари, етакчи мутахассслари Наманганга ташриф буюришди. Улар орасида инвентария бўйича япон маслаҳатчиси Масдзузава, «Масдзузава» фирмаси президенти Масдзузава, мазкур фирманинг ишлаб чиқариш бўйича технологи Комигути ва бошқалар бор.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири

«ЭЗБЕОЗ» ИШ БОШЛАДИ

Вилоят кинолаштириш ва фильмларни ижарага бериш бошқармаси қошида «Эзбеоз» кичик корхонаси ташкил этилди.

— «Эзбеоз» нима дегани — деб сўрадик бошқарма бошлиғи О. Хайруллаевдан.

— «Эзулик», Беозорлик. Мақсадимиз — эзгу ишларимиз билан кўпчиликнинг назарига тушиш. Ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар даврида биров-бирова ҳеч қачон озор бермасин, дея «Беозорлик»ни шпор қилиб олдик.

Кичик корхона кино идоралар ва кинотомошагоҳлар кўраётган зарарни камайтириш, кино тизи-

мини такомиллаштириш, молиявий қийинчиликлар туфайли иш ўрнини йўқотган шу соҳа ходимларини иш билан таъминлаш, ҳозир фаолият кўрсатиб турган ва шу соҳада ишлаб, айни кунларда қариллик гаштини сураётган собиқ кино кўрсатиш ходимларини ижтимоий ҳимоя қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Бе ерда ишлаб чиқарилган халқ истеъмоли моллари кинотомошагоҳларнинг ўзида сотилади. Кўп ўтмай «Эзбеоз»да меҳнат қилаётганларнинг сони 20 нафарга етиши ҳамда икки сменали иш жорий қилиниши кўзда тутилаяпти.

ШАҲИДА ҲАМ ФЕРМЕРЛАР БОР

Гулистон шаҳрида «Тўйчибек», «Расул», «Юлдуз», «Музаффар», «Йўлдош», «Соип», «Аскар» деб номланган еттита фермер хўжалиги рўйхатдан ўтган.

Фермерлар асосан «Баҳор» жамоа ва Гулистон наслчилик паррандачилик хўжаликлари худудига фаолият кўрсатишаяпти. Ҳозирча мажбуриятлари ҳисобига 5 тоннадан зиёд гўшт, 2,5 тоннага яқин сут топширдилар.

Ўз имкониятларини чамалаб кўрган шаҳарлик фермерлар бу кўрсаткичларини кеска вақтининг ичида 4—5 баравар оширишга астойдил бел боғлаганлар.

Ортик СУЛТОНОВ.

МИРЗО УЛУҒБЕКНИ ШУ ПАЙТҒАЧА подшоҳ, буюк аллома — риёзиёт ва фалакиёт илмининг тенги йўқ билимдони деб билардик, холос. Унинг тарих соҳасида ҳам асарлар ёзгани у ер — бу ерда сал эслатиб ўтиларди-ю, кенг китобхонлар оммаси бундан ҳабабар эди. Мирзо Улуғбекнинг «Тўрт улус тарихи»ни ўқиган киши буюк бобомизнинг муҳаррихлик санъати олдида ҳам бош эгади: бу қадар кенг қамровлик, бу қадар теранлик... Асарда одамзоднинг илоҳий бобокалони — Одам Ато алайҳиссаломдан тортиб, темиррийлар давригача бўлган тарихий воқеалар бирма-бир баён этилади, чуқур шарҳланади. Аммо асарнинг қиммати бу билангина чекланмайди. У ўзининг ажойиб, бетакрор бадийлиги, санъаткорона адабий услуби ва гўзал тили билан ҳам ажралиб туради. Китобда кишини ўзига жалб этувчи нақллар билан биргаликда кўпгина шеърлар парчаларининг насрий таржимаси ҳам келтирилган. Буларнинг барчаси менда демак Мирзо Улуғбек нафақат тарихнавис, балки бадий ижодкор ҳам бўлган эканда, деган фикр уйғотиб бу ҳақда бирон мақола ёзишни дилимга тугиб қўйган эдим.

«Ишонч» газетасида билимдон олимимиз Анвар Ҳожиахмедовнинг «Мирзо Улуғбек шоир бўлганми?» сарлавҳали мақоласи (1994 йил 30 июль)ни кўрдиму мен ўйлаган ниятнинг амалга ошганидан хурсанд бўлдим. Муаллиф ўз мақоласида Мирзо Улуғбекнинг буюк аллома бўлиши билан бирликда бадийёт билан ҳам яқиндан таниш эканлигини, гарча у доимий равишда адабий ижод билан шуғулланмаган бўлса ҳам («балки бунга унинг имконияти ҳам бўлмагандир», дейди муаллиф) баъзан теран мазмунли, бадий баркамол шеърлар ҳам ёзиб турганлигини таъкидлайди ҳамда Мирзо Улуғбекнинг Алишер Навоий ўз «Мажolisun nafois»ида юксак баҳо берган газали парчасини келтиради. Форс тилида ёзилган бу икки сатр шеърнинг ўзбек Мирзо Улуғбекнинг жуда юксак бадий истиснодидан, унинг шеър назарияси ва амалиётидан чуқур хабардор эканлигидан, қисқача қилиб айтганда унинг ҳақиқий шоирлигидан далолат беришини айтади. Мақола муаллифи Улуғбек Мирзо замондошлари бўлмиш таникли шоирлар, муаррихлар ҳам унинг бадий ижодга юксак ҳурмат ва масъулият билан қараганлигини таъкидлашларини айтади. Уша даврда ижод қилган Саккокий, Комил Бадахший, Исмағул Бухорий ва бошқа шоирлар Улуғбек Мирзонинг бадий камолатининг шаклланишига ўз таъсирларини кўрсатганлар.

«Мирзо Улуғбекнинг бадий адабиётга муносабати, шоирлик фаолияти... ўтмишдан бизгача етиб келган китобларга асосланган. Улуғбек даври, шахси, ижтимоий ва адабий фаолиятига оид янги асарларнинг топилиши мазкур масалани янада ойдинлаштиришга хизмат қилиши шубҳасиз», — деб ўз мақоласини тугаллайди профессор Анвар Ҳожиахмедов. Шу жиҳатдан Мирзо Улуғбекнинг «Тўрт улус тарихи» асарининг чоп этилиши (яқинда «Ўқпон» нашриётида нашр этилди) гоёт аҳамиятлидирки, уни ўқиган китобхон буюк олимнинг муаррих сифатидаги бекиёс меҳнат, чуқур тадқиқоти билан бир қаторда унинг бадий ижоди маҳсулларидан ҳам баҳраманд бўлади.

«Тўрт улус тарихи» аввало тарихий асар бўлиши билан бирликда унда бадийлик жуда кучли. Мирзо Улуғбек тарихий воқеаларни баён қилар экан гоҳ шеър, гоҳ нақл каби бадий шакллардан ҳамда ўхшатиш, жонлантириш, муболага ва бошқа бадий воситалардан кенг фойдаланади. Бу эса юқорида таъкидланганидек буюк алломанинг юксак бадий иқтидор эгаси бўлганлигидан далолатдир.

«Тўрт улус тарихи»да жуда кўп шеърлар парчаларининг мазмунини келтирилган. Булардан иккитаси рубоий ва учтаси байт жанрига мансуб бўлиб, қолганлари воқеабанд, ҳиссий, фалсафий, ишқий назм — шеърлардир. Уларда шу шеър келтирилатган насрий матнга мос келувчи инсоний ҳис-туйғулар, фалсафий мушоҳадалар ўз аксини топади. Масалан, асарда келтирилган биринчи шеър парча Одам Атонинг ўғилларидан Ҳобилнинг Қобил томонидан ўлдирилиши воқеасига бағишланган бўлиб, унда: «Дарига, қани Ҳобилимки, бу дам ер жисмида ётур то рўзи маҳшар» деган мотамсаро йўқлов берилса, иккинчи назм эса энг илк турк ҳокони Ғузухон муҳаббатини тараннум этади. Китобда келтирилган айрим шеърлар бу ёруғ жаҳоннинг гўзаллигини маҳз этади. Масалан, шеърлардан бирини баҳор манзараси шундай тасвирланади:

«Замин сабадан атлас либос кийди. Шамид гулдан ҳаво муаттар бўлди. Оташин гули рангу чирой касб этди, баҳор булут мусаффолашди. Заминга табиий ўсиш келиб хар бир тикон бағрига гулгунча солди».

Туркларнинг қадимий афсонавий аёл ҳукмдорларидан бўлган Аланкувага бағишланган назмда эса инсон гўзаллиги куйланади:

«Аланкува ҳусни беҳтарлигини у замон Парвизио Ойи кўрмаган. Келиб чиқини Курлос қавмидан, чехраси ойдек, турар жойи баландда. Гўзаллиги шу даражада эди-

ки, кўрганлар ҳайрат бармоғини тишларди. Лаблари сўзга келганда сўзлаётган жонга, юзи сафоликда кўз ўнгингизда руҳга айланарди. Икки ҳиндуси бир-бирига ноошно, икки чашми фитна, сеҳру уйқуга тўла. Гули сўмбўлдан тароват олган, сўмбўли гулдан зиёнат топган. Юзини кўрган ҳар киши илоҳий вужуд деярди уни. Қомати олдида сарв турган жойида қотиб қоларди. Исмат (покизаллик, бокиралик)да дунёда навбахор айёмидаги гунча рангига ўхшарди».

Китобда тарихий воқеаларни акс эттирувчи воқеабанд шеърлар анчагина. Шулардан бири Ғузухоннинг дину имон йўлида ўз отаси Қорахон билан қилган жанги тасвирига бағишланган:

«Отлар жанг кунни елишидан осмонга қора гард кўтарилди. Симобранг шамшир селинибидан жаранглаб фиғон билан дилларни чок этарди. Шикордагидек бир-бирларига ташланшиди. Ғузухоннинг жанга киришдан бўлак чораси қолмади. Жангарлик уни етаклади. Чочий камонидан наъра билан ота бошлади. Ёнидаги ботиқлар қўлда шамшир билан унга кўмак берардилар. Йиқилганлар жонидан умид узиб, ботиқлар қони деб тиглар ботарди. Икки лашкар чунон бир-бирига аралашиб кетдики, оташ пўлодидан тиркирашарди. Қорахон ибн Мўғул подшоҳи гул билан Ғузу сари хужум қилди: отини ниқтаб қамчи босиб, адоват қўлида табар дастасини тутиб, Ғузу пешонасини мўлжалга олмоқ истади. Улкан тоғни гардун судраганидек, ногаҳон қадар камондори шастидан учган ўк Қорахон жонига келиб қадалди. Офтоб шу кунни ғазаб сочарди».

МИРЗО УЛУҒБЕК ҲАМ ШОИР, ҲАМ НОСИР БЎЛГАН

АСАРДА тасвирланган жуда кўп воқеалар — Бухоронинг мўғуллар томонидан истило қилиниши, буюк шайх Нажмиддин Кубронинг босқинчиларга бўйсунмасдан ҳалок бўлгани, мўғулларнинг Мовароуннаҳрда кўрсатган мислсиз хунрезликлари, Хоразмшоҳ Султон Муҳаммаднинг аянчли тақдирини, шахзода Жалолиддиннинг жангу жадаллари, Чингизхоннинг қонли юришлари, унинг вафоти, ўғиллари олиб борган истилочилик урушлари ва бошқа тарихий воқеалар насрий баён билан бирликда назмий тасвирларда ҳам берилган.

Шуни айтиш керакки, «Тўрт улус тарихи»да форсий тилда битилган назмлар билан бир қаторда туркий халқлар озғак ижоди намуналарига ҳам мурожаат этилган. Жумладан, Чингизхоннинг ўғли Жўчининг вафоти ва бу хабарни Чингизхонга етказиш воқеаси баёнида шундай халқ озғак ижоди — «туркийча жир» келтирилади. Жўчининг ўлими ҳақидаги шум хабарни Чингизхонга етказишга мажбур бўлган Улуғ Жарчи баджаҳл ҳоконга шундай жир билан мурожаат қилади:

Тенгиз бошдан булғонди, ким тиндируро, хоним?

Терак тубтун жигилди, ким тургузуро, хоним?

Бунга жавобан Чингизхоннинг кўнгли бузилиб, ниманидир сезиб:

Кўзинг ёшин чунгур турлу лик-лик тўлди бўлғайми?

Жиринг кўнгли ўрқитур Жўчи ўлди бўлғайми?

дейди ва Жўчидан айрилиб қолганини билгач:

Кулон олгон қувланди, кулунимдан айрилдим,

Айрилишқон анқуда эр улумдан айрилдим! — деб фарёд солади.

Аёнки, бу ўринда бераҳм истилочи Чингизхоннинг олдий ота сифатида ўз фарзандига куйинишлари бадий акс эттирилган.

Китобда бундай шеърлар жуда кўп. Аммо улар ким томонидан ёзилган муаллифи ким? Китоб сўзбошида ушбу асарда Рашидуддин Вотвот, Хўжандий ва Низомийдан олинган шеърлар парчалар мавжудлиги айтилади. Аммо бу шеърлардан қайси бири

мазкур шоирларники, қайси бири Мирзо Улуғбек қаламига мансуб? Яна сўзбошида мазкур асар муаррих олимлар жамоаси томонидан, Мирзо Улуғбекнинг бевосита иштироки ва раҳбарлиги остида ёзилганлиги ҳам билдирилади. Шундай бўлганда ҳам асарда келтирилган шеърлар парчаларнинг ҳаммаси ўша номаълум олимлар томонидан ёзилган, деб айта оламизми? Ҳолбуки асарга киритилган бир неча назм ва рубоийларнинг муаллифлари — Рашидуддин Вотвот, Умар Ҳайём, Хожа Сулаймон Савожий, Мавлона Ишқий кабиларнинг исмлари аниқ кўрсатилган. Наҳотки қолган — имзоси кўрсатилмаган икки юз элликдан ортиқ назмий парчаларнинг бирортаси бевосита Мирзо Улуғбек қаламига мансуб эмас? Мен бу саволлар билан китоб таржимонларидан бири — ҳурматли тарихчи олимимиз Бўрибой Аҳмедовга мурожаат қилганимда у кишидан: «Албатта, улар орасида Мирзо Улуғбекнинг шеърлари ҳам бор», деган жавобни олдим. Аммо бу назмлардан қайси бири улуг алломамизники? Афсуски, «Тўрт улус тарихи»ни ўқиган китобхон бу саволга жавоб ололмайди.

Бунинг устига китобда шеърлар парчалар эмас, фақат уларнинг насрий мазмунлари келтирилган, холос. Тарихий ноёб асарларни нашр этишда бундай эркинлик тўғри бўлармикан? Форси тилидаги бу ашъорларни менимча китобда тўлиғича келтириб, кейин насрий мазмун берилиши шарт эди. Ана ўшандагина шеърлар парчаларнинг ўзига ҳослиги, тузилиши, бадий даражаси нуқтаи назаридан уларнинг муаллифларини аниқлаш, шу жумладан Мирзо

ўғиллари Қобил ва Ҳобил қяссаси, Нух пайғамбар ва тўғон воқеаси нақллари гоёт тасирили баён этилади. Мирзо Улуғбек бу мавзуда ижод қилган илк нақлчи Носириддин Рабғузий йўлидан бориб, қадимги диний афсоналарни гўзал бир тилда тасвир этади. Улуғбек услубининг «Қяссаси Рабғузий»дан фарқи шундаки Носириддин Рабғузий мавзунини кўпроқ илоҳийлаштириш йўлидан борса Мирзо Улуғбек қадимий афсона-воқеалар қаҳрамонларини кўпроқ олдий инсон сифатида кўрсатади. «Одам алайҳиссалом Иқлимони Ҳобилга берди, Қобил шу сабадан Ҳобилга душман бўлиб қолди», деб ёзади Мирзо Улуғбек икки ака-ука ўртасидаги душманликнинг сабабини олдий тасвирлаб. Турк қавмининг энг қадимги афсонавий аждоди Турк ибн Ёфас борасида эса: «Бағоят оқил ва боодоб ва ҳунарманд бўлган. Кейин ўзининг бутун вилоятларини сайр қилиб, кезиб чиққан. Бағоят хуш жойни топдики, уни Жойилгон дейдилар. У ерда бир кичик дарё бўлган, суви илиқ, атрофида гўзал тоғлиқлар бўлган. Ширин сувли чашмаларга мўл бўлиб, Туркнинг таъбиға жуда хуш ёққан».

Мирзо Улуғбек қадимий диний афсоналар қаҳрамонларини тасвирлашда ҳарқалай, таомилга мувофиқ жиддий мушоҳада услубини сақласа-да, тарихий шахслар — дастлабки турк-мўғул ҳукмдорлари ҳаётини тасвирлашда янада содда, ҳаётий ташбиҳлар, жозибали тасвирларни кўп қўллайди. Чунончи, у илк турк ҳукмдорларидан бўлмиш Ғузухоннинг болалигини шундай тасвирлайди:

«Алқисса Қорахон она-бола хилватгоҳига кирди. Ўғилни кўрди: Ҳусни ой парчаси мисоли бешиқда нур таратарди. Жамоли партави офтобдек кўнбининг ойга нур бахш этганидек эди. Қорахон гоёти шодлигидан тўй бошлаб юборди».

Еш ўсмир Ғузухоннинг муҳаббати эса асарда ниҳоятда илиқ, самимий тарзда кўрсатилган:

«Бир кун Ғузухон шикордан қайтар эди. Йўли учинчи амакиси Ўрхон маҳалласидан тушди. Қараса унинг қизи Хиромон ариги тарафга жомашуйларни томошо қилмоққа кетарди. Ғузухоннинг кўзи ўша қизга тушди. Кўриниши унчалик соҳибжамол бўлмаса ҳам ботиний сафолиги, ақидаси сидкида шохидлар аҳли назарида бир оят намоён бўларди. Кўзлар бу қиз руҳсорида очилар, рамз билан имо қиларди».

Китобда қадимий турк гўзал афсонавий ҳукмдори Аланкув ҳам ана шундай сержило бўёқларда тасвир этилган.

«Тўрт улус тарихи»да ҳукмдорлар ўртасида бўлиб ўтган ўзаро тортишулар, низолар ва айнқаса урушлар ва жанглар гоёт маҳорат билан тасвирланган. Чунончи, мўғул хони Чингизхон ва найманлар подшоҳи Найманхон қўшинлари ўртасида бўлган жанг тасвирини кўринг:

«Лашкарлар ҳар иккала томондан саф тортиб, адоват қиличларини ялов қилиб, бир-бирларига етишдилар. Соҳибқирони аъзам Чингизхон муззам тўнғич ўғли шахзода Жўчининг лашкар қалби бўлган ғўлда ўз ўринга туг ва ялов остига қўйиб, ўзи лашкарлари ортидан жанг майдонига йўналди. Иккала лашкар тарафидан кўркалар урилиб, бурғи тортилганда жангга қирилди. Гўё қиёмати сағир бошланди, дейсиз. Ботиқларнинг ҳой-хуйи, жангчилар урйикит овозлари осмонни фалакка кўтарилди. Қалалар гўйдек, қўллар чағондек диловарлар майдонида юмалаб ётарди. Бу маглуба жангда Найманхон ададсиз жавлонлар, мардона ҳаммалар қилди, ўқилардан пушталар ҳосил қилди. Охир-оқибатда ўку табар, тигу ханжар баданга ҳалокат фатроқиди умид камандидан юз чок гул боғлади. Кўп-лаб қон оққани ва заифлик шиддатидан бадан забун бўлиб, тақовар ёлини жон оғушига тортиди. Майдондан юз ўгириб, ўз амирлари билан бирга тоғ тепасига чиқиб кетди».

Асарда юқоридаги каби ҳаётий воқеалар жонли, теран тасвирланган парчалар жуда кўп. Шу билан бирликда унда воқеалар тизмасининг бир бутунлигига асосланган ҳикоя ва нақллар ҳам кўп учрайди. Ўз эътиқодидан воз кечмаганлиги учун мадраса деворига миҳланган мударрис Муҳаммад Хўтанний воқеаси, Мўғулистондан келган савдогарларнинг бегуноҳ қатлига қўл уриб, бекиёс ва даҳшатли қирғин-урушга сабаб бўлган Ўтрор ҳокими Инсолчүк-Ғойрихон фожиаси, ўз мамлакатини душмандан ҳимоя қила олмаган Хоразмшоҳ Султон Муҳаммаднинг машъум қисмати, шахзода Жалолиддиннинг бесамар жангу жадаллари, Шайх Нажмиддин Кубронинг фидойилиги, Хўжанд ҳокими Темури Маликнинг мардларча жасорати, мўғуллар олиб келган даҳшатли хунрезликлар, Торобийнинг мўғул босқинчиларига қарши довулдай кўтарилган кўзғолони ва бошқа воқеалар «Тўрт улус тарихи»да ҳам тарихий, ҳам бадий жиҳатдан ўзининг мукамал тасвирини топадики, буларнинг барчаси буюк алломамиз Мирзо Улуғбекнинг фақатгина ҳаққий муаррихгина эмас, балки юксак маҳоратли шоир ва носир бўлганлигини яққол кўрсатиб турибди.

МУХТОР ҲУДОЙҚУЛОВ,
филология фанлари номзоди,
профессор.

ЯНА шуни ҳам таъкидлаш керакки, Мирзо Улуғбек шоир бўлиши билан бирликда ажойиб насрнавислик, носирлик иқтидорига ҳам эга бўлган. «Тўрт улус тарихи» услубидаги бадий хусусиятлар бунга яққол далил бўлади. Асарда жуда кўп нақлларнинг келтирилиши, ўхшатиш, жонлантириш, муболага ва бошқа бадий воситалардан кенг фойдаланилганлиги, образли тасвирларнинг кўпчилиги ҳам бунинг исботидир. Асарнинг бош қисмидаги Одам Ато ва Момо Ҳаво, уларнинг

БОЗОР ПОКЛАНМОҚДА

Президентимиз Вазирлар Маҳкамасида ўтказилган йиғилишда куйинчаклик билан сўзлаган нуткидан сўнг кўзимиз ярқ этиб очилди. Меҳнаткаш халқимиз манфаатини, турмушини, унинг дастурхонини ҳимоя қилиш — бозордан олиб сотарни йўқотиш, миллий пулимиз обрўсини, кадр-қиммати-ни юксалтириш ҳаракати бошланди.

Давлат солиқ бошқармаси бошлиғи Усмонали Нишонов, шу идора ходими Набижон Ҳакимовлар билан Фарғона шаҳар деҳқон бозорига келдик.

Хали Президентимизнинг қимматли сўзлари қулоғига етиб улгурмаган чай-ковчилар гивирсиб юришибди. Томоркасида етиштириб келган деҳқондан ханда-лакни арзон-гаровга олиб, юқори нархда сотишга чоғланган Султон Ғафуровнинг 350 минг сўм-купон жарима тўлашдан бошқа иложи қолмади. Деҳқоннинг 1600 кг картошкани сотиб олиб, қайта пуллаётган Муҳторжон Умрзоков ҳам шундай бўлди. Картошкани давлат ҳисобига ўтказилди. Муҳаммадсоли Кенжаев эса 80 кг пиёз-ни 9 минг сўм-купондан олиб, 10 минг сўм-купондан пуллаётганида назоратчилар кўлига тушди.

Хуллас, орадан кўп ўтмай ана шу бозор-га қайта келганимизда дилимиз равшан тортиди. Ҳаммаёқни сабзавот, мева-чева, ҳақиқий деҳқон етиштирган маҳсулотлар эгаллаган. Нарх бир мунча тартибга тушган. Танлаб-танлаб харид қилишга имко-ният бор. Ҳаммаёқ озода, саришта.

— Президентимиз бошлаган ташаббус учун минг раҳмат, — дейди бозор дирек-тори Оллаёр Абдурахмонов, — вилоят ва ша-ҳар солиқ бошқармалари, ички ишлар ташкилот вакиллари бозоримизни покляни-шига ёрдам беришяпти. Рухсати бор ва томоркасида маҳсулот етиштирган де-ҳқонларгина савдо қилишяпти. Харидор ҳақиқи ҳиёнат қилмаслик, диёнатли бўлиш, акс ҳолда уларга нисбатан қатъий чора кўрилажаги ҳақида огоҳлантирилган.

Меҳнат қилиб, маҳсулот етиштирган деҳқон учун бозоримиз эшиклари очик. Биз уларга ёрдам берамиз. Бундан таш-қари бозорда мева-сабзавот камайса, ту-манларга бориб, бундай маҳсулотларни уюштириб келямиз.

Нazorat давом этади. Бозорларимиз паккос покляниши зарур. Ана шунда юрда фойз-барака, дастурхонимиз тўкин бўлади. Миллий пулимизнинг куч-қудрати ошади.

Санъат МАҲМУДОВА,
«Ишонч» мухбири,
Фарғона вилояти.

Мустақил давлатимиз мулкни талон-тарож қилишларга барҳам беришда Рес-публикамиз божхона ходимлари астойдил фаоллик кўрсатишмоқда.

Чет томонларга олиб кетилаётган оёқ кийимлари, қимматбаҳо буюмлар божхона ходимларининг зийраклиги туфайли ўз вақтида ушлаб қолинмоқда.

Суратда: Навоий вилояти давлат бож-хона бошқармаси ходимлари Х. Бергазов, Т. Турдиев божхона ташкилий ишлар бў-йича бошлиқ ўринбосари Х. Узоқовлар кўлга туширилган маҳсулотларни кўздан кечиришмоқда.

Т. НОРҚУЛОВ олган сурат.

ҚЎРҚҚАН ОЛДИН МУШТ КЎТАРАР

Прокурор Абдулла Сафаров одам ўл-дирган жиноятчиға ўн беш йиллик қамоқ жазоси берилишини сўраганида зал бир қалқиб тушди. Жабрланувчи томон бу жазо кам, деб, ғала-ғовур қилар, Раҳма-тулла Йўлдошев тарафи эса «кўп, жуда кўп, инсоф қилинглр» дер эди...

Янгиер шаҳрида истиқомат қилувчи Со-ибназар Ғойилов, Муҳаммад Хўжаев шу шаҳардаги «Целинник» қаҳвахонасидан чи-қиб келаётганларида таниш Раҳматулла Йўлдошевга дуч келадилар. Йўлдошев уларни бирга овқатлишга таклиф қилади. Учовлон тўрт шиша ароқ ичишгач Р. Йўл-дошевнинг феъли бузилади. У Хўжаев билан гап талашиб, уриб кетади. Ғойилов эса уларни ажратмоқчи бўлади. Аммо жазаваси тутган Йўлдошев Соибназарга ташлашиб, уни калтаклаш билан кифоя-ланмай, иккинчи қаватдан дераза орқали отиб юборади. Ғойилов ҳалок бўлади.

Бу воқеа 1992 йилнинг 17 мартда тун-да содир бўлган. Жиноий ишнинг узил-кесил ечими 1994 йил 10 мартга тўғри келди.

Хўш, иш нега бунчалик чўзилиб кетди? Янгиер шаҳар прокурорлигининг тергов-чиси Т. Худойбердиев томонидан 1992 йил 18 мартда Йўлдошевга нисбатан жи-ноий иш қўзғатилди. Унинг ҳатти-ҳарака-тида Ўзбекистон Жиноят Кодексининг 81-моддасида кўрсатилган жиноят ало-матлари бор деб ҳисобланди. Бироқ, тер-гов давомида Йўлдошевнинг жинояти анча оғирлиги, унинг қилмиши 81 эмас, 80-мод-данинг 2-бандига тўғри келиши аниқланди ва шу банд билан айбланиш фикри эълон қилинди.

Вилоят прокурорлигида жиноий иш тас-диқланмай Янгиер шаҳар прокурорлигига қайтарилди. Бунинг ажбланидиган жойи

йўқ. Бироқ вилоят прокурорининг ўринбо-сари Н. Бобоевнинг 1992 йил 12 июндаги хатида «Йўлдошев ҳатти-ҳаракатини Ўзбе-кистон Жиноят Кодекси 204-моддаси 2-бан-ди, 80-модданинг 2-банди ва 15-ҳамда 80-модданинг 4-бандидан жиноят кодекси-нинг 81-моддаси ва 204 модданинг 2-бан-дига ўтказиш масаласини ҳал қилиш за-рур» деган. кўрсатмаси ғалати туюлди.

Юқоридаги кўрсатма Янгиер шаҳар суди томонидан чиқарилган ҳукм билан ҳамо-ҳанга ўхшайди. Бу ҳукмга биноан Р. Йўл-дошев 204-модданинг 2-банди билан уч йилга озодликдан маҳрум қилиниб, 81-модда бўйича қўйилган айб қайта тергов-га юборилади. Кейин эса Йўлдошевнинг 81-модда бўйича тахмин қилинган ҳатти-ҳаракатини исботлашнинг иложи бўлмай-ди, деган фикр билан жиноят иши ҳара-катдан тўхтатилади.

Ана шу ишлар Р. Йўлдошев учун айни муддао бўлди. У юқори ташкилотларга хат ёзиб, ўзини айбсиз кўрсатишга ури-нади. Аммо ойна этак билан ёпиб бўлмай-ди-да. Пировардида ҳақиқат рўёбга чиқиб, Раҳматулла Йўлдошев Ўзбекистон Жиноят Кодексининг 80-модда 2-банди билан қайта айбланади ва суд мажлисида бу айби исботланади. Ана шундай жиноятни содир қилган шахсга нисбатан олий жазо ҳам қўлланилиши мумкин. Бироқ проку-рор Сафаров суд мажлисида, юқорида айтганимиздек, айбланувчиға ўн беш йил муддатга жазо берилишини сўрайди.

Нега шундай қилди? Аслида Йўлдошев-нинг ҳатти-ҳаракатида қасддан одам ўлди-риш аломатлари мавжуд бўлиб, булар тер-говда ҳам, суд мажлисида ҳам тасдиқ-ланди-ку? Албатта, бу ҳолатлар унинг айбини оғирлаштиради. Бунинг устига маст ҳолда жиноят содир қилган. Лекин прокурор Йўлдошев илгари судланмага-

нини, энг муҳими, унинг қарамоғида олти нафар воёга етмаган фарзанди борли-гини назарда тутиб, унинг ҳаётини сақлаб қоладиган жазо тайинлашни сўрайди. Суд ҳайъати қотилини ўн тўрт йил озодликдан маҳрум қилди. Бу муддатнинг дастлабки тўрт йилини қамоқда ўтказиш белгилан-ди. Олий суд ҳукмини тасдиқлади.

Юқоридаги жиноят иши бўйича қан-дай ҳулосалар чиқариш мумкин?

Дастлаб шуни айтиш керакки, Сирдарё вилоят судининг жиноий ишлар ҳайъатида иш масъулият билан қараб чиқилди. Суд раиси С. Худойназаров ҳам халқ масла-ҳатчилари К. Эгамова, Г. Абдуяқова ҳам ҳар бир фикр, ҳар бир ҳолатни синчик-лаб ўргандилар. Вилоят прокурорлиги ходимлари А. Сафаров, З. Жўрабоевлар ишнинг адолатли ҳал бўлишига катта ҳисса қўшишди.

Сўнгги гап жиноятнинг келиб чиқиш сабаблари ҳақида. Агар уч киши тўрт шиша ароқ ичмаганида безори, тажанаг Раҳматул-ла Йўлдошев Хўжаевни калтаклаш, Ғойи-ловни уриб, деразадан улоқтириш олдидан олти нафар боласи, уйи, қариндош-уруғ-ларини кўз олдига келтирганида, ниҳоят, унинг ўша кунги жазаваси ўзи учун ҳам оғир қунар келтиришини ўйлаганида, бир киши бевақт ҳаётдан кўз юммаган, иккин-чиси жароҳатланмаган, учинчиси эса қа-моқ жазоси олмаган бўларди. Қилмиш-қидирмиш, деб шуни айтишяди. Раҳма-тулла Йўлдошев ўзи қилган жиноятни тушуниб туриб, айбдор эмасман, деб бош-қаларни ишонтирмоқчи бўлса ҳам, пирова-рдида ўз жазосини олди. Ҳақиқат эгил-дию синмади. Чунки ҳақиқат ҳар қачон голиб келган.

Саминжон СУЛТОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

ХАЙРЛИ МУДДАОЛАР

САМАРҚАНД вилоятининг Нарпай тумани ҳокимлиги қо-шидаги Райимжон Сатторов бошқараётган меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоя-лаш бўлимининг фаолияти иб-ратлидир.

Туман меҳнат биржасининг номи ўзгартирилиб, ҳокимлик қошидаги меҳнат, бандлик, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бўлимига айлантирилгач фао-лият доираси ҳам кенгайди. Эндиликда у фақатгина иш-сизларни меҳнатга жалб этиб-гина қолмасдан, меҳнаткаш-ларнинг ҳақ-ҳуқуқларини му-ҳофаза этиш, ижтимоий ҳимоя-лаш, унумли ишлашлари учун яхши меҳнат шароити яратиб берилишини назорат қилиш, янги иш ўринларини ташкил этиш, ишчиларни касб ўрга-нишга жалб этиш, малакасини ошириш сингари ишларни амалга ошираётир.

Туман маданият бўлимининг 16-тармоқ маданият уйи ди-ректори Шоира Суёнова ка-саба уюшмасининг розилиги-сиз маъмурият ташаббуси би-лан ишдан бўшатилган эди. Орадан уч ой ўтгач у ишга тик-лашларини сўраб туман меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бўлимига ариза би-лан мурожаат қилди. Бўлим-нинг аралашуви ва саъйи ҳа-ракати туфайли Шоира Суёно-ва аввалги ишига қайтди. Унинг бекор юрган вақти учун меҳнат ҳақи тўлиқ ундириб берилди.

Шунингдек бўлимининг ташаб-буси билан кўлаб олий ва ўрта маълумотли ёшлар ўз мута-хассисликлари бўйича ишга жой-лаштирилипти.

Моддий ёрдамга муҳтож ки-шиларни ижтимоий ҳимоялаш ҳам эътиборимиздан четда қол-гани йўқ. Йил бошидан буён Норбуви Рустамова, Ойсара Ражабова, Шоира Нормуродо-ва, Ҳидоят Очилова, Муҳаррам Эштурдиева, Хурсанд Хўжае-ва, Фариди Санакулова, Раҳ-матилла Каримов сингари 20 дан зиёд кишига энг кам иш ҳа-қининг 75 фоизи миқдорда моддий ёрдам берилди.

Бандлик жамғармасига айна-пайта хўжалик, корхона ва ташкилотлар томонидан кўп-лаб маблағ тушаётир. Ўз нав-батиди бу маблағлар моддий ёрдамга муҳтож кишиларни ижтимоий ҳимоя қилиш, кичик корхоналар очиб орқали янги-дан иш ўринлари ташкил этиш-га сарфланапти. Яқинда ту-мандаги «Иттифок» жамоа хўжалигида қурилаётган пахта тозалаш заводи учун шу жам-гарма ҳисобидан 200 минг сўм пул ажратилди. Корхона ишга тушгач унда 140 ишчиға иш ўрини барпо этилади.

Ҳар йили хунар-техника би-лим юртларини минглаб ёшлар турли мутахассисликлар бўйи-ча битириб чиқадилар. Улар 2—3 йиллик ўқиш жараё-нида давлат томонидан бепул кийим-кечак, қунига уч маҳал овқат ва ётоқхона билан таъ-минланадилар. Бироқ, уларни ишлаб чиқаришга жалб этиш билан ҳеч ким шуғулланмайди. Ҳатто, уларнинг кейинги тақди-ри билан билим юртлари маъ-муриятлари ҳам қизиқмаётган-ликлари таажжубли ҳолдир. Ахир, бундай ёшларни ўқитиш, улар-га касб ўргатиш учун давлат-нинг миллионлаб маблағи сарф бўлади-ку? Наҳотки, хунар-техника таълимига мутасалди ташкилотлар бу тўғрида ўйлаб кўришмаётган бўлишса?

Юқорида таъкидлаб ўтилган муаммоларни бартараф этиш вазифаси ҳам меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоя-лаш бўлими зиммасига юкла-тилса айни муддао эди...

«Ишонч» мухбири.

Саволларга Ўзбекистон ижтимоий таъминот вазирлигининг етакчи мутахассиси Мастура ҲОЖИМАТОВА жавоб беради.

1. Мен 1940 йилда туғилганман. III-гурӯх ногирониман. 3 маротаба операция бўлганман. Менга қандай енгиликлар бор?

2. Ҳозирги пайтда саломатлигим ёмон. Менга II-гурӯх ногиронлик берилиши мумкинми?

Урол ОЛИМОВ,
Жиззах вилояти.

1. Амалдаги қонунга кўра III гурӯх ногиронларига қуйидаги имтиёзлар белгиланган:

— Ишламайдиган пенсионерларга 2 йилда 1 марта саниаторийда даволаниш учун бепул йўланма олиш;

— Дори-дармонни 50 фоиз арзон нархда сотиб олиш;

— Кузги-қишки мавсумда темир йўл, ҳаво-йўли транспортларида фойдаланганлик учун тўланадиган нархни 50 фоиз чегириб тўлаш.

2. Ҳозирги вақтда саломатлигингиз ёмон бўлса, яшаб турган жойингиздаги даволаш муассасаларига мурожаат қилиб, 86-формани тўлдириб, ТМЭК (тиббий меҳнат экспертиза комиссияси) мурожаат қилишингизни тавсия этамиз. Сизга белгиланган ногиронлик гуруҳини қайта кўриб чиқадилар.

1994 йил 1 июлдан кучга кирган янги пенсия Қонунига асосан мактаб ўқитувчиларига имтиёзли пенсия тайинлаш масаласида ба-тафсилроқ жавоб берсанглар.

Шокир ХОТАМОВ,
Қашқадарё вилояти, Қасби тумани
А. Баҳромов номидаги мактаб
ўқитувчилари номидан.

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги янги Қонунга асосан 3-сонли рўйхатда кўрсатилган ўқитувчиларга ва бошқа маориф ходимларига махсус иш стажы камида 25 йил бўл-

ганда 55 ёшга етганларида имтиёзли пенсия тайинланади.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси ижтимоий таъми-

нот вазирлигининг 1994 йил 5 сентябрдаги 9—28 ва 05—1411-сонли тушунтириш хатига асосан ҳарбий ўқитувчиларга, узайтирилган кун синф тарбиячиларига, ўқув-тарбия, ўқув ишлаб — чиқариш бўйича директор муовинларига, синфдан ташқари ишлар билан шуғулланувчи ташкилотчиларга ҳам имтиёзли пенсия тайинлаш кўзда тутилган. Мактаб директорларига эса, агар улар бир вақтда тўлиқ ставкада дарс берган бўлсалар, имтиёзли пенсия тайинланади. Агар тўлиқ ставкада дарс бермаган бўлсалар, имтиёзли пенсия тайинланмайди.

Ешим 53 да, 33 йил иш стажига эгаман. Қасбим зоотехник. 1993 йили штат қисқартирилиши сабабли ишдан бўшаганман. Ҳозирги пайтда пенсияга чиқишим мумкинми?

Р. ИЛЕСОВ,
Жиззах вилояти, Фориш тумани.

1993 йил 1 сентябрда қабул қилинган «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуннинг 14-моддасига асосан 1994 йил 1 июлдан бошлаб ходимлар

сони штатлар қисқартирилиши ёки корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг тугатилиши муносабати билан бўшатирилган ва ишсиз мақомига эга бўлган шахслар: эрақлар 58 ёшга тўлганда ва камида 25 йил иш стажига, аёллар эса 53 ёшга тўлганда ва камида 20 йил стажига эга бўлганларида пенсияга чиқиш ҳуқуқига эга бўладилар. Сиз эса, 53 ёшга тўлган экансиз. Демак, сизга пенсия тайинлашга асос йўқ.

1. Биз Улуғ Ватан уруши даврида мамлакат ичкарасида фидокорона меҳнатимиз учун орден ва медаллар билан тақдирланганмиз. Бунинг учун 1994 йил 1 июлдан бошлаб пенсиямизга 30 фоиз қўшимча берилиши керак эди. Аммо, бизга бу қўшимча берилмаяпти.

2. 1981 йилда ўғлим Нуриддин ҳарбий хизматни ўташ даврида вафот этган. Бунинг учун ҳам қўшимча берилмаяпти. Шу масалада бизга ёрдам берсангиз.

Х. ЯХШИБОВЕВ,
Р. ЯХШИБОВЕВА,
Жиззах вилояти, Ғаллаорол тумани.

да»ги янги Қонунга асосан 1994 йил 1 июлдан бошлаб Ватан уруши йилларида фронт ортида фидокорона меҳнат қилган шахсларнинг пенсиясига энг кам иш ҳақининг 30 фоизи миқдорида қўшимча қўшиб бериладиган бўлди. Шунингдек, вафоти ҳарбий хизмат бурчларини бажариш билан боғлиқ ҳарбий хизматчиларнинг ота-оналарига энг кам иш ҳақининг 30 фоизи миқдорида қўшимча қўшиб берилади. Сизларга меҳнат дафтарчангиз ва тегишли ҳужжатлар билан ижтимоий таъминот бўлимига мурожаат қилишингизни тавсия қиламиз.

1. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»

1. Боқувчисини йўқотганлик пенсияси олаётган она агар фарзандини турмушга узатган бўлса ҳам пенсия олиб туриши мумкинми?

2. Боқувчисини йўқотганлик пенсияси олаётган она агар фарзанди ишлаётган бўлса, боласи 18 ёшга тўлгунча пенсия олиши мумкинми?

Қ. ЭРҒАШЕВ,
Наманган вилояти, Уйчи тумани.

кўра боқувчисини йўқотганлик пенсияси вафот этган боқувчининг қарамоғида меҳнатга қобилиятсиз фарзандларига 16 ёшгача, ўқисалар 18 ёшгача тайинланади ва тўланади. Аммо янги Қонун кучга киргунча тайинланган пенсиялар фарзандлари олий, ўрта ва махсус ҳунар-техника билим юртларининг кундузги бўлимида ўқиётган бўлсалар, ўқишни тугатгунча, (аммо 23 ёшга тўлгунча) тўланади.

Мен 1938 йилда туғилганман. Мен 1967 йилдан 1984 йилгача инженерлик лавозимида ишлаб келдим. 1985 йилдан бошлаб ҳунар-техника билим юртида ўқитувчилик қилмоқдаман. Мен ҳам ўқитувчилар қатори пенсияга чиқишим мумкинми?

Маҳмуджон КАМОЛОВ,
Фарғона вилояти, Сўх тумани.

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги янги Қонунга кўра 1994 йил 1 июлдан бошлаб ўқитувчиларга ва бошқа маориф ходимларига махсус иш стажы 25 йил бўлган тақдир-

да 55 ёшга етганларида имтиёзли пенсия тайинланади.

Сизнинг ўқитувчилик иш стажингиз эса 9 йил экан Шунинг учун сиз имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эга эмассиз.

Мен 1942 йилда туғилганман. Пахта тозалаш корхонасида аграном бўлиб ишлайман. Чигитларни дорилар учун ишлатиладиган захарли дорилар билан ишлайман. Мен 55 ёшда пенсияга чиқишим мумкинми?

Йўлдошбой СОДИҚОВ,
Андижон вилояти, Асака тумани.

Амалдаги пенсия қонунига аграномларга муддатдан

5 йил олдин имтиёзли пенсия тайинлаш кўрсатилмаган.

Агар жамоа хўжаликларида механизатор бўлиб ишлаб, 1977—1994 йилгача давлат хўжалигида механизатор бўлиб ишлаган бўлса ва унги 1994 йилдан имтиёзли пенсия тайинланса, бундай ҳолатда 60 ёшга киргунча тайинланган пенсия суммасини жамоа хўжалиги ҳисобидан қопланадими ёки давлат ташкилотлари томонидан тўланадими?

Б. НОРОВ,
Самарқанд вилояти, Нарпай туман.
«Ҳақиқат» жамоа хўжалиги.

1993 йил 3 сентябрдан қабул қилинган «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги янги пенсия Қонунида хўжаликларда кишлоқ хўжалиги маҳсулот-

лари етиштириш билан банд бўлган тракторчи-машинистларга тайинланган имтиёзли пенсия учун харажатлар миқдорини хўжаликлардан ундириб олиш кўзда тутилмаган.

Мен I-класс чорвадор уявонига эгаман. Менга қандай имтиёз бор. Пенсиямга қўшимча бериладими?

Ғофир ОЛИМОВ,
Жиззах шаҳар, Раҳмат Тўйчиев
кўчаси, 32-уй.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 7 июндаги 274-сонли қарорига асосан «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган чорвадор» уявонига эга бўлган

шахсларнинг пенсиясига энг кам иш ҳақининг 60 фоизи миқдорида қўшимча қўшиб берилади. Қарорда I-класс чорвадорларига қўшимча бериш кўзда тутилмаган.

Пенсионер нақд пулга сиҳатгоҳга йўланма сотиб олса, ижтимоий таъминот ташкилотлари сарфланган харажатларни тўлайдими?

Ҳ. РАСУЛОВ,
Жиззах вилояти, Бахмал
тумани.

Ногирон ёки пенсионер ўз ҳисобига даволаниш жойларига йўланма олган бўлса, унинг қиймати ижтимоий таъминот ташкилотлари то-

монидан қопланмайди. Фақат ижтимоий таъминот ташкилоти бевосита таъминладиган йўланмаларни бепул қилиб бериши мумкин.

СЕНТЯБРЬ

Душанба, 12

ЎЗТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.15 "Тулгунчалар". Болалар учун концерт.
18.30 Футбол шарҳи.
18.40 "Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари".
19.10 "Шеърли дақиқалар". Жамол Камол.
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Ёшлар.
19.55 "Анбалалар этади давом..." Мусикий дастур.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Ёшлар.
21.30 Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан. Комил Аваз. "Сақили наво". Видеофильм премьераси. 1-қисм.
23.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.25 — 00.25 "Саодат" студияси намоиши этади. "Қакус".

ЎЗТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"Тошкент" студияси таништирадиган:
19.50 "Самарали изланишлар".
20.25 "Маънавият бўстони".
21.25 "Ўзгачалар". Акбарали Холов.
21.45 "Ўзбекистон байрам оғушида".
22.15 "Хафтаном".
22.45 — 24.00 "Четга оғиш ноль". Бадий фильм.

ЎЗТВ III

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.30 "Мультикарусель".

19.40 — 20.40 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари (Хиндистон).

ЎЗТВ I

20.40 "Совга".
21.10 "4/8". Мусикий кўрсатув.
21.25 Ёшлар.
21.30 Видео — "О".
23.20 Ёшлар.
23.25 "Курьер".
23.35 — 00.05 Александр Кузьмин куйлайди.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
18.00 "Тигиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Биз". В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгилар.
20.30 А. И. Солженицин билан учрашув.
20.50 "Спорт уик-энди".
21.05 "Останкино"да театр мавсумининг очилиши. "Театр+ТВ".
21.55 Муслим Магомаев хузурида меҳмонда.
22.35 — 23.05 "Янги обивателлар".

Сешанба, 13

ЎЗТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш дастури.
8.30 "Лалварлик овчи". Бадий фильм.
9.40 "Табиатни асранг!". Кинодастур.
10.30 Ўқув кўрсатуви. География.
11.00 "Фан ва ишлаб чиқариш".
11.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
12.00 "Қафолат".
12.30 "Ешлик" студияси. "Эзуликка интилади".
13.00 — 14.30 Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан. Комил Аваз. "Сақили наво". Видеофильм. 1-қисм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.15 "Ўлжайиш погонлари".
18.40 "Ешлик" студияси. "Армонли дунё".
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Ёшлар.
19.55 "Шаҳар бедарвоза эмас...".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Ёшлар.
21.30 Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан. Комил Аваз. "Сақили наво". Видеофильм премьераси. 2-қисм.
22.25 "Шум бола" чойхонаси.
23.45 — 00.15 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎЗТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"ОМАД" таништирадиган:
19.50 "Мультикарусель".
20.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва ёшлар.
21.00 "Видеоид".
21.20 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва ёшлар.
22.00 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎЗТВ III

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.30 Мультикарусель.

"Тошкент" студияси таништирадиган:
19.40 "Эсдалик учун дастхат".
20.10 "Менинг кўчам".
20.25 "Хар соҳадан бир шингил".

20.40 "Антенна".
21.40 "Кинематограф". Чарли Чаплин фильмлари.
22.25 — 22.55 "Ялла". кеча, бугун ва ҳамиша...
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг".
18.00 "Тигиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Мавзуд".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгилар.
20.30 "Тол".
21.00 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. "Ротор" (Волгоград) — "Нант" (Франция). 2-тайм. Волгограддан олиб кўрсатилади.
21.50 "Илк манбадан".
22.00 "Кўзкорин ови". Илмий-оммабоп фильм.
22.20 — 23.05 "Олтин шлягер".

Чоршанба, 14

ЎЗТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.30 "Тириклайин кўлга олинсин". Бадий фильм.
9.55 "Козим Қаюмов куйлайди". Фильм-концерт.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 "Тараққиёт".
11.30 Лотин алифбоси.
12.00 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгилари (АҚШ).
12.15 "Ешлик" студияси. "Фахрийлар — фахримиз".
13.05 — 14.30 Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан. Комил Аваз. "Сақили наво". Видеофильм. 2-қисм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.15 "Доно бобо даврасида".
18.40 "Солиқ".
19.00 Абдулла Қодирий мукофотида номзодлар. Мусаввир Лутфулла Абдуллаев.
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Ёшлар.
19.55 "Ватандин яхши ёр бўлмас...".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Ёшлар.
21.30 Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан. Комил Аваз. "Сақили наво". Видеофильм премьераси. 3-қисм.
22.50 Замонавий ўзбек кўшиқларининг "Анор" телевизион танлови.
23.50 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Пахтакор" — "Темирйўлчи".
00.35 — 01.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎЗТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"Тошкент" студияси таништирадиган:
19.50 "Иқтисодий мустақиллик йўлидан".
20.20 "Бизнес мактаби".
20.35 "Тошкент: шаҳар юмушлари".
21.35 "Шоҳсупа сари". Спорт кўрсатуви.
21.55 "Фильмлар ва тақдирлар". Кинодастур.
22.40 — 23.55 "Жадвалдан ташқари поезд". Бадий фильм.

ЎЗТВ III

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.30 "Мультикарусель".

19.40 "Санта-Барбара". Телевизион бадий фильм.

20.30 — 21.30 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари (Хиндистон).

"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ
21.30 "Интерпартнер". Болгария.
21.55 "Би-Би-Си" янгилари (инглиз тилида).
22.10 "Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан".
22.45 "Қалбим кўри".
23.10 "Шоу давом этмоғи керак".
23.50 "Си-Эн-Эн" янгилари (инглиз тилида).
00.05 — 00.50 "Эстрада юлдузлари". Дайер Стрейтс.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг".

18.00 "Тигиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Кинопанорама".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгилар.
20.30 "Сунгит таъзим". Иннокентий Смоктуновский.
21.10 Сув спорти турлари бўйича жаҳон чемпионати. Синхрон сузиш. Сузиш. Италиядан кўрсатилади.
21.55 "Мен сизга кўшиқ куйлаб берман". "Осколь лираси" фестивали.
22.20 — 22.40 "Мусаввир Жигальцевнинг ёғоч одамчалари". Телефильм.

Пайшанба, 15

ЎЗТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом,

Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 "Париларнинг кузги совғаси". Бадий фильм.
9.45 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгилари (АҚШ).
10.00 "Сиҳат-саломатлик" почтасидан.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Биология.
11.00 "Кора дори" операцияси.
11.40 Ўзбек тилини ўрганамиз.
12.10 Ўзбек куйларидан концерт.
12.45 "Хаёт гулшани".
13.25 — 14.45 Феруз таваллудининг 150 йиллиги олдидан. Комил Аваз. "Сақили наво". Видеофильм. 3-қисм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.15 "Тулгунчалар". Болалар учун концерт.
18.30 "Ёшлик" студияси.
"Истеъдодларни излаймиз".
19.00 "Биз танлаган йўл".
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Ёшлар.
19.55 Спорт хабарномаси.
20.00 "Дилкаш фарзона...". Алижон Эркаев куйлайди.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Ёшлар.
21.30 "Мен буюк юрт ўғлидурман". Адабий композиция.

22.00 "Санъатимиз дарғалари". Халима Носирова.
22.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Сўғдиёна" — "Нефчи".
23.40 — 00.05 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎЗТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

"ОМАД" таништирадиган:
19.50 "Омад" тақвими.
20.00 "Жозиб".
20.20 "Бир шингил хангома".
20.30 "Зиндаги еҳуд муҳаббат".
20.50 Видео янгилари.
21.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва ёшлар.
22.00 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎЗТВ III

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.30 "Мультикарусель".
19.40 "Санта-Барбара". Телевизион бадий фильм.

"Тошкент" студияси таништирадиган:
20.30 "Эсдалик учун дастхат".
21.00 "Антенна".
21.30 "Менинг кўчам".
21.45 "Кичик дебют".
22.05 "Кинематограф". Чарли Чаплин фильмлари.
23.20 — 23.50 Япон куйларидан концерт.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг".

18.00 "Тигиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Эскюзив".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгилар.
20.30 "Москва — Кремль".
20.50 — 22.55 А. Сорди "Мен ва Катерина" бадий фильмида. 1 ва 2-сериялар (Италия).

Жума, 16

ЎЗТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 "Оқ йўл, "Зангори қушча". Бадий фильм.
9.45 "Ер ости бойликлари". Телефильм.
10.10 "Хукукниги биласизми?".
10.30 Ўқув кўрсатуви. Математика.
11.00 "Ешлик" студияси. "Эъзоз".
11.40 Немис тили.
12.00 Чоғу куйларидан концерт.
12.30 "Фармон ва ижро". Виллоятлар телекўприги.
13.30 — 15.00 "Таклифнома". "Кичкинтой" видеоканали.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.15 Болалар учун. "Қамолат сари".
18.45 Абдулла Қодирий мукофотида номзодлар. Ўзбекистон телевиденисининг "Бобур", "Кеча ва кундуз" видео-фильмлари.
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Ёшлар.
19.55 "Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Ёшлар.
21.30 "Пахтазорга оқшом кўнганда".
22.30 "Биринчи қалдирғоч". Бадий фильм.
23.45 Ўзбекистон халқ хофиз Очилхон Отахонов куйлайди.
01.00 — 01.25 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎЗТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус

тилида).

"Тошкент" студияси таништирадиган:
19.50 "Халқ саломатлиги йўлида".
20.50 Камер оркестри таклиф этади.
21.20 "Йўлингиз беҳатар бўлсин!".
21.50 "Кайфият".
22.30 — 23.55 "Савоя"нинг ўғирланиши. Бадий фильм.

ЎЗТВ III

18.00 — 19.30

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.30 "Мультикарусель".

19.40 "Санта-Барбара". Телевизион бадий фильм.

"ОМАД" таништирадиган:

20.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари.
20.55 "Суперспорт".
21.40 Ёшлар.
21.45 "Даракчи".
21.55 "Салом, ёшлар!".
22.25 Ёшлар.
22.30 — 00.15 Видео — "О".
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг".
18.00 "Бу ерда мен ўз дардим билан яшамокдаман...".
18.20 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.50 "Мўъжизалар майдони".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгилар.
20.30 "Хафтанинг машҳур киши".
20.50 "Детективлар клуби"да. "Сан-Франциско кўчалари". Телесериал. 2-серия.
21.55 — 22.45 "Взгляд" А. Любимов билан.

Шанба, 17

ЎЗТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 "Худа-беҳуда гаплар". Бадий фильм.

9.40 "Жонли тил".

10.30 "Ешлик" студияси. "Ойдин ғузлар".

11.10 "Адабиётимиз фидойиси". Кибрие Қаххорова.

11.50 "Хужжатли экран". Кинодастур.

12.30 "Кўшиқ рақсга уланса".
13.00 "Тараддуд". Осиё уйинлари олдидан.

13.20 — 16.10 "Синов даври". Видеоканал.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. "Уйла! Изла! Топ!".

18.50 "Донишманд". Мирзо Улугбек таваллудининг 600 йиллигига.
19.20 Спорт хабарномаси.
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.50 Ёшлар.
19.55 "Ешлик" студияси.
"Хаёлпарастлар".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Ёшлар.
21.30 "Мусика жавони".
22.30 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎЗТВ II

"ОМАД" таништирадиган:
9.00 "Мультикарусель".
9.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва ёшлар.

10.10 "Видеоид".
10.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва ёшлар.

11.10 "Кинонигоҳ".
11.30 "Омад" тақвими.
11.40 "Жозиб".
11.50 "Бир шингил хангома".
12.30 "Зиндаги еҳуд муҳаббат".
14.00 Видео янгилари.
14.25 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва ёшлар.

15.10 "Кинонигоҳ".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

"Тошкент" студияси таништирадиган:
19.50 Болалар учун. "Табассум".
20.30 "Эсдалик учун дастхат".
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 "Менинг кўчам".
21.40 "Хар тўғрида".
21.55 "Антенна".
22.25 "Кинематограф".
23.55 "Хотима".

ЎЗТВ III

"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ
10.00 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".

10.25 "Жаҳон ва биз". Халқаро тинчлик кўнига.

11.10 "Тинчлик чегара билмайди".
11.50 "Бизнинг мирас" (татар тилида).
12.30 "Би-Би-Си" янгилари (инглиз тилида).
12.45 — 12.55 "Телеоператор нигоҳида". Вашингтон.

18.00 — 19.30

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.30 "Мультикарусель".

"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ

19.40 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".

20.05 "Жаҳон ва биз". Халқаро тинчлик кўнига.

20.50 "Тиббиёт ҳамма учун".
21.20 "Би-Би-Си" янгилари (инглиз тилида).
21.35 "Умид" (уйғур тилида).
22.05 "Бу ажиб дунё".
22.25 "Ташрифлар ва таклифлар".
22.45 — 23.00 "Си-Эн-Эн" янгилари (инглиз тилида).

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

17.40 "Ушангача ва ундан сўнг".
18.30 "Қоламбия пикчерс" таништирадиган. "Линдберг боласининг ўғирланиши ҳақида тергов". Уч серияли телевизион бадий фильм. 2-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгилар.
20.45 "Қоламбия пикчерс" таништирадиган. "Линдберг боласининг ўғирланиши ҳақида тергов". Уч серияли телевизион бадий фильм. 3-серия.
21.40 "Барча юлдузлар" кабареси.
22.25 — 23.00 "Магик-шоу".

Якшанба, 18

ЎЗТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 "Маҳобҳорат". Кўп қисмли телевизион бадий видеофильм (Хиндистон). 84 — 85-сериялар.

10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
10.30 "Зарблар сеҳри". Аббос Қосимов.

11.05 Болалар учун. "Умид учкунлари".

11.45 "Яшил бойлигимиз". Ўрмон хўжалиги ходимлари кўнига бағишланган кўрсатув ва концерт.

12.45 "Ешлик" студияси. "Учрашув".
13.45 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Политотдел" — "Пахтакор".

15.15 — 15.50 "Мерос". Сидкий Хандайликий таваллудининг 110 йиллигига.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Ғаройиб ҳодиса". "Жасур чўпон бола". Мультифильмлар.

18.20 "Ешлик" студияси. "Кимга қанақа?".

19.05 "Ойнаи жаҳонда...".
19.25 Ёшлар.
19.30 "Хафтаном" (рус тилида).
20.00 Ёшлар.
20.05 "Оламга саёҳат".
20.55 Ёшлар.

21.00 "Хафтаном".
21.30 "Дилдаги гаплар". Ўзбекистон халқ артисти Насиба Абдуллаева.

22.30 "Театр учрашувлари".
23.40 "Хафтаном".

00.10 — 01.15 "Қўза", "Алаверди". Киска метражли бадий фильмлар.

ЎЗТВ II

"ОМАД" таништирадиган:
17.00 "Совга".
17.30 "4/8". Мусикий кўрсатув.
17.50 "Суперспорт".
18.20 Ёшлар.
18.30 Видео — "О".
20.10 Ёшлар.
20.20 "Курьер".
20.30 "Рок ҳақида".
21.00 "Суперспорт".
21.30 "Даракчи".
21.40 "Юлдуз".
22.10 Ёшлар.
22.20 Видео — "О".

ЎЗТВ III

"

КУБОК ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЛДИ

«Пахтакор» Марказий ўйингоҳига ташриф буюрганлар ажойиб футбол томошасини кўришди.

«Ўзбекистон мустақиллиги кубоги» учун ўтказилган мусобақа ҳар томонлама юртимиз футбол ихлосмандларининг ёдида узоқ вақт сақланиб қоладиган бўлди.

Мусобақанинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазир, Мамлакат футбол Федерацияси Президенти А. Муталов ва Голландиянинг АЕС фирмаси Президенти К. Аалберс мухлисларни шу кунги футбол билан табриклашди.

Беллашувнинг биринчи учрашуви Голландиянинг «Витесс» ҳамда мамлакатимиз миллий терма жамоаси ўртасида ўтказилди. Дастлабки дақиқаларда меҳмонлар устунлик қилиб туришди. Аммо натижа бир хил суръат билан тенглашди. 22 дақиқадан сўнг юртдошимиз Маъруфалиевнинг майдонга чиқиши жамоамизнинг ўнг қанот бўйлаб ҳужумларини шиддатли оlib бориши учун алоҳида руҳ киритди. Чунки «Витесс» жамоасининг жарима майдончасида кетма-кет хавфли вазиятлар юзага кела бошлади. Ана шундай пайтда Шухрат Мақсудов 11 метрлик жарима тўпи билан ҳисобни очди.

Мамлакатимизнинг икки марта чемпиони «Нефтчи» ва Голландиянинг «Нек» клублари ўртасидаги ўйин суръати биринчи учрашудагига нисбатан анча юқори бўлди. Ўйиннинг иккинчи дақиқасидаёқ С. Лебедев меҳмонлар дарвозасига жарима тўпи киритди. 17 дақиқадан сўнг эса Бозоров узатган тўпни Р. Дўр-

монов осонгина рақиблар дарвозасига йўлади. Бироқ 11 метрлик жарима бўйича урилган тўп меҳмонларга (4:2 ҳисоби билан) голиблик келтирди. Финал ўйинида эса мамлакатимиз миллий терма жамоаси уюшқоқлик билан ўйин кўрсатиб, учрашув тақдирини ҳал қилди. Миржалол Қосимовнинг «Жонли девор» дан ошириб киритган тўпи туфайли бизларга омад кулиб боқди. Натижада «Ўзбекистон мустақиллиги кубоги» юртимизда қолди.

суратларда: кубок топширилаётган пайт ҳамда «Ўзбекистон мустақиллиги кубоги» эгалари. УЗА тасвири.

БОБУР МИРЗО ИХЛОС ҚЎЙГАН ОРОМҒОҲ

Ҳар гал Ўзбекистоннинг мустақиллиги ҳақида ўйлаганимда кўз олдимга ярқ этиб муаллимлар келади. Чунки мустақилликнинг дастлабки белгилари муаллимларда кўринганди. Жамиятнинг энг захматкаш ва энг безътибор кишиси бўлиб қолган бу халққа дастлабки ғамхўрликлар кўрсатилганди. Изланишлари учун имкониятлар яратилиб, иззат-обрўлари кўтарилган. Ахир ҳамма даврларда ҳам маънавият, сиёсатнинг асосий ҳисобланган. Жамият фаолиятининг одамларнинг билим даражаси, дунёқараши бошқариб борган. Бу тиник фикрга суяниш халқ таълими ходимларининг ўзини ҳам илҳомлантириши табиий.

Жўра Халилович Халилов турли лавозимларда ишлаган, кўпни кўрган, феъли таваккалча-рок. Мустақилликнинг дастлабки йили вилоят халқ таълими бўлимига раҳбар бўлди-ю Андижонда педагогларнинг бирон-бир дам олиш маскани йўқлигини эслаб қолди. Лекин айнан ўша кунларда ҳокимликдан оромгоҳ учун катта маблағ сўрашнинг имкони йўқлигини ҳам яхши биларди. Шу орада вилоятда ҳунармандларнинг жуда катта кўргазмаси ўтадиган бўлди. Ҳар бир туман халқ таълими бўлимлари ҳам бунда иштирок этишди. Кўргазмага қўйилган ажабтовур ишларни томоша қиларкан Жўра ака кўнглидаги дардга шифо топан-

дай бўлди. «Жой ажратиб беринча, ўзимиз курсак-чи. Ҳеч бўлмаса бошласак-чи». Илк фикрга фаришталар «омин» деди чоғи. Хўжаободнинг энг кўркам, энг баҳаво жойидаги Лотканд тепалигидан жой танлашди. Лотканд тепалиги... Бу жойларни эл «Бобур кадамжоси» деб табаррук тутди. Гулу гнэхига, ҳар бир ниҳолига ҳатто тошукесатига ҳам ихлос назари билан қарайди.

Ўзбекининг бир чиройли удуми — ҳашар ўтказиш. Жўра Халилович зиёкорларни тўплади-ю, ҳашар бошлашнинг маслаҳат солди. Қай бир туман халқ таълими ошхона куришни, қай бири ётоқхона куришни, қимди ҳар жой-ҳар жойга ҳордик айвонлари куришни бошлаб юборди. Избосканлик бир педагог-ҳайкалтарош эса, Бобурдан бошлаб ўнга яқин зиёломаларининг бюстларини тортиқ қиладиган бўлди. Ҳатто кукур тортиб, ичимлик суви келтириш, сим тортиб, чирок ёктириш ҳам эгасиз қолмади. Ҳаммасини ўзлари қилишди. Қараб-сизки, қулинг ўргилсин оромгоҳ бунёд бўлди. «Бобурмирзо лашкарлари билан дам олган пайтда айтган «ажаб дилқушо жойлар экан» деган гапи манбаалардан олинди-ю, оромгоҳга «Дилқушод» деб ном берилди.

— Ростин гап, «Дилқушод» одатдаги оромгоҳлардан анчайин фарқ қилади, — дейди оромгоҳ директори Зуннухўжа Каримхўжаев. — Курилиш тарихи

ҳам, кўриниши ҳам, иш фаолияти-ю ҳордик чиқаришнинг йўриғи — йўсини ҳам — бари ўзига хос. Ҳамма шароит факат ўқитувчига мослашган. Туркистон тоғ тизмаларига кирувчи ху-в Қоровултоққа чиққан ёки Бобурмирзо ҳордик олган Султон супадан бутун Андижоннинг яшил оламини кузатган одам кўнглида юртнинг меҳри, эзгулик ҳаракатлари, келажакка нишон туйғулари уйғонмай қолмайди. Бу муаллим учун энг нодир туйғулардир. Уч йилдан буён вилоят педагоглари бу ерни севиб келишади, мазза қилиб ҳордик чиқаришади. Бор-йўғи бир ҳафта дам олишади, аммо бир ойнинг ҳузурини ҳис қилишади. Қурилган йил 295 киши, кейин 885 киши дам олган бўлса, бу йил 1680 зиёкор дам олди. Ҳозирча умумий ётоқ уйларида тўхтатилган йўқ. Тепалик томон зинапоё шаклида жойлашган олди айвонли, 10 та одамга мўлжалланган кotteжлар куриляпти. Ҳашар йўли билан факат педагогларгина эмас, саховатли ташкилотлар ҳам қатнашяпти. Қайсидир ПМК ёғоч билан, яна қайси бири цементу ғишт билан ёрдам берапти.

Оромгоҳ хотира китобида Хиндистоннинг Ўзбекистондаги элчиси Делип Мехтанинг қуйидаги сўзлари ёзилган экан: «Бу ерда, бизнинг бобомиз меҳр қўйган жойда бўлиш менга бахт.

«Соғлом авлод учун» давлат дастурига амал қилган ҳолда Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Республика Давлат спорт қўмитаси билан биргаликда бу йил олий ўқув юртлари талабаларининг «Универсиада-94» спартакиада-сини ўтказди. Шу муносабат билан барча олий ўқув юртларида қизгин тайёргарлик кўрилмоқда. Спорт бўйича биринчи босқич кўриги ўтказилиб, мусобақанинг якуновчи ўйинларида қатнашиш учун ана шу кўрикда зафар қозонган кучли командалар ўртасида саралаш ишлари олиб борилмоқда.

ТАЛАБАЛАР МУСОБАҚАСИ

Республика Олий ўқув юртлари талабалараро ўтказиладиган якуновчи ўйинлар дастурига спортнинг футбол, кичик футбол, кураш ва енгил атлетика каби турлари киритилган.

«Универсиада-94» Республика мусобақалари ўтказиш ташкилий қўмитаси мазкур мусобақа «Соғлом авлод учун» халқаро жамғарма ва бошқа қатор вилоят жамиятларининг вакиллари тақлифига биноан ҳар жиҳатдан спорт анжомлари билан бирга яхши таъминланган ва энг йирик олий ўқув юртлари маркази ҳисобланган Самарқанд шаҳрида уюштирилишига қарор қилди. Бундай қарорга келишнинг яна бир боиси шундаки, бу йилда буюк мутафаккир олим ва бутун шарқ мамлакатларининг атоқли маърифатпарвар арбоби Мирзо Улуғбек таваллуд топанлигининг 600 йиллиги нишонланади. Эртанги кунимизнинг ҳақиқий эгалари бўлмиш талабалар спорт ўйинлари тантаналари ана шу муборақ сана билан боғлаб олиб борилиши ҳам мақсадга мувофиқ деб топилди.

«Универсиада-94» мусобақаларининг очилиш 14-сентябрь кун Самарқанд шаҳридаги марказий стадионда намойиш этилиши ҳақида ҳам бир битимга келишиб олинди.

Бобомизнинг бу жойларга нега меҳр қўйганини энди тушунаман. Ажойиб оромгоҳ менга жуда ёқди».

«Дилқушод»да дам олаётган нуроний онахон билан танишдик. Бўзлик нафақахўр Лобархон Отахонова экан.

— Мактабда фаррош бўлиб ишлаганман. Касаба уюшмасидагилар ҳола, «Дилқушод»га бориб дам олиб келинг, деганида, менга, узоққа боришни ким қўйибди, дедим. Энди бўлса яна бир ҳафтага йўлланмамини узайтиришса, деб, хат бериб юбордим. Ҳақиқатан ҳам дилқушо жойлар экан».

Бундай фикрни бўзлик тарбиячилар Мукаррам Мирзажонов, Барчиной Ганиевалар ҳам айтишди. Дарвоқе, хотира китобида юзга яқин дилқушлар борки, Самарқанду ҳўжандлик зиёкорларга бу жойлар кўп маъқул бўлган экан. Маъқул бўлди-да. Раиса Эшонхўжаева, Собит Усмоновдай шифокорлар, Бахтиёр Тошхўжаевдан хонандалар, яна қанча ошпазу фаррошлар «лаббай устозлар» деб хизматда турса. Зуннухўжа Каромхўжаевку директорман, деб кабинетда ўтирмайди. Сўзамол бу одам дам олувчилар учун тарихни сувдай билувчи, жондан севувчи экскурсовод бўлиб олган.

«Дилқушод»га бир келган одамнинг меҳри тушиб қолгани шундандур.

Замира РЎЗИЕВА.
«Ишонч» мухбири.

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН
КАСАБА УЮШМАЛАРИ
ФЕДЕРАЦИЯСИ
КЕНГАШИ

Бош муҳаррир ўринбосари
Акмал АКРОМОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Рустам АБДУРАЗЗОҚОВ,
Абдуманноп АЛИМБОВЕВ,
Дилбар ЖАҲОНГИРОВА,
Тургунбой МАДИЁРОВ,
Тургун НАЗАРОВ (масъул котиб),
Мухаммаджон ОТАҚУЛОВ,
Мухайё ТЎЛАГАНОВА,
Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА,
Баҳодир УМУРЗОҚОВ,
Тўлқин ҚОЗОҚБОВ
(бош муҳаррир).

• Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир муовини — 56-52-89

БЎЛИМЛАР

• Касаба уюшмалари ва мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79
• Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар — 56-87-78, 56-87-63
• Ишлаб чиқариш ва ҳўжалик — 56-85-43

• ВИЛОЯТЛАРДАГИ
МУХБИРЛАРИМИЗНИНГ
ТЕЛЕФОНЛАРИ:

Андижонда — 5-23-10
Бўхорода — 3-50-10
Гўлистонда — 2-24-98
Жиззахда — 2-31-41
Навоийда — 3-52-99
Наманганда — 6-22-10
Нукусда — 2-44-46
Самарқандда — 35-64-22
Термизда — 2-70-07
Тошкентда — 56-82-79
Фарғонада — 4-28-29
Урганчда — 6-03-40
Қаршида — 5-33-71

• Мухарририятга келган қўлезмалар (2 ораликда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Тахририят воситачилик қилмайди. Мақоаллардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.

• СОТУВДА эркин нархда.
• Шанба кунлари чиқади.
• Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди — 19.00

• Набатчи масъул:
Саидазим
ШАРОФХОНОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ:

700165, Тошкент шаҳри,
«Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

• 69639 нусхада босилди.

• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

• Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Матбуот Давлат қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

• Оффсет усулида босилди. Формати А-3, ҳажми 2 босма табок.

• «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили. «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. • Буюртма Г-1013.

1 2 3 4 5 6